

onze vogels

39e jaargang no. 1, januari 1978
maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (076) 13 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: W. J. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R. P. Smith, Zuiderveen 36a, Winschoten, telefoon (05970) 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 8, Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13, Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (023) 28 59 06.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchilweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H. J. Nooljen, Reigerstraat 29, Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, Dalftsen, telefoon (05293) 12 57, voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Royaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Warmerdam, v. d. Duin van Maasdamlaan 45, Hillegom, telefoon (02520) 1 75 57, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, 4600 AB Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.

Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 25,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 35,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 380 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wenst zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280-6 80 28, Röntgelaan 33, Hoogeveen.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. NZC Alphen a. Rijn.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.

Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon (03410) 1 62 73.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: W. F. van Wel, Lierenbout 15, Boxtel, telefoon 04116-58 89.

Penningmeester: G. F. Jansen, Fresiastraat 15, Baarsum, telefoon 02154-1 83 34.

Giro: 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels. Contributie f 17,50 per jaar.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144, Rotterdam-30, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: S. J. van Schie, Bootsmanstraat 3, Rotterdam, telefoon (010) 76 75 47, giro 2625815, t.n.v. per speciaalclub. Contributie f 25,— per jaar. Entree f 5,—.

Japanse Meeuwenclub

Secretaris: P. A. M. Timmermans, Vijverstraat 3, Halsteren, N.-B., telefoon 01642-44 43.

Penningmeester: W. A. M. Berns, Kerkallee 91, Veldhoven, telefoon (085) 61 96 28. Rek. nr. 30 39 88 207 Rabobank, Velp, t.n.v. penn. J.M.C. Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras en Grote Parkieten

Aanmeldingen bij C. van Gemeren, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L). Tel. 045-31 40 95 of bij A. B. J. Braas, Casimirstraat 25, Hoensbroek (L), tel. 045-21 78 58. Contributie f 20,— per jaar. Entree f 2,50. Storten op postgiro nr. 3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L).

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

TIJDSCHRIFT VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 48.000)

REDACTIE

J. E. van Berkel
hr. Walraven

redactieadres: Postbus 74 - 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. In kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAAG OVER?

LEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Breda.

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, v. d. Duin van de Maasdamlaan 45, Hillegom.

WAZERS aan: J. Coumans, Ces. Franckstraat 15, Heerlen.

RASPARKIETEN aan: H. W. J. v. d. Linden, Averbodestraat 72, Blerick.

EBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN TROPENASTAARDEN aan: W. Tolman, Beatrixstraat 14, Harlingen.

ROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

ROEPSCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresastraat 25, Roosendaal.

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op 20 februari 1978.

IN DIT NUMMER

	pag.
Koningen en Keizers	5
Mijn kweek met recessieve ino-kanaries	7
Ervaringen met Afrikaanse soorten	8
Vergeet de buitenvogels niet!	9
De goudvink	11
Lachduifjes	14
De witsuitbarmsijs	17
Stap voor stap	18
Pietpraat over: rec. wit, rec. albino	20
Van groen tot albino de „klassieke kleuren” de agaatserie	23
De geschilderde astrilde	24
Spotlijsters	27
Over bloemen en planten	28
Bloemen verzorgen	28
Onkruiden	29
Uw vraag? Ons antwoord!	30
Suikervogels 1	32
Suiker- en honingvogels	33
De volièrre van de maand	34
Kweekervaringen opgedaan met de roodkuifkardinaal	35
Unieke aanwinst voor Diergaarde Blijdorp	38
Grasparkietenvaria 2	39
De Jeugdafdeling	40
Korte berichten	44

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Geza Sept/Blankestijn/Edelchemie/Siem v 't Hart/Orni-Mondo/Pietpraat	10
Cédé	13
EB eivoer/Int. Hobby Boekhandel/'t Kraaiennest/H. van Os/Hellingman	16
Bogena	22
Sluis	26
NBvV Boekenservice/NBvV Poster	41
Vraag en Aanbod etc.	42
Tovo/van Waardhuizen	44
Fauna	45
404	46
Conditio/Benny Slagers/Tek/Animali/Rein van der Veen/Veraka/A. P. v. Gils/Adgefo	47
Witte Molen	48

Foto omslag en pagina 4 en 5 Konings- en Keizeramazone, Vogelpark Walsrode/Müller

Postzegel voor antwoord bijsluiten.

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

Koningsamazone.

Konink- en keizers

Tekst: Cees van Berkel
Foto's: Vogelpark Walsrode/Müller

Keizeramazone.

erscheidene eilanden in het Caraïsch gebied hebben hun eigen amazone-papegaai. Zo'n soort komt ergens anders voor dan op één bepaald eiland en je zou als het rare aan de soort kunnen zien op elk eiland je bent.

o is *Amazona versicolor* te vinden op Sint Lucia; *A. imperialis* op Dominica; *A. ventralis* op Hispaniola; *A. collaria* op Jamaica; *A. vittata* op Puerto Rico; *A. guildingii* op Sint Vincent en als uitzondering *A. bucephala* op Cuba EN de Bahama's. Wee van de bovengenoemde soorten willen we in dit artikel gaarne wat nader aan u voorstellen, te weten: *Amazona guildingii*, de KO-

NING- of SINT VINCENT-AMAZONE en *Amazona imperialis*, de **KEIZERAMAZONE**.

De eilanden Sint Vincent en Dominica, waar ze respectievelijk voorkomen, maken deel uit van een groepje Bovenwindse eilanden, ook wel de Kleine Antillen genoemd.

De bijzonder fraaie kleurenfoto's, op de omslag en op deze beide pagina's, maken het overbodig om een uitvoerig signalement van deze werkelijk prachtig vogels te omschrijven. Het zou trouwens, met al die verschillende kleuren, nog niet eens zó gemakkelijk zijn.

Voor al de **Koningsamazone** is, in al zijn veelheid van kleuren, fantas-

tisch afgebeeld. Ongeveer 40 cm groot zijn ze, deze luidruchtige bewoners van tropische regenwouden. Ze leven in groepjes van zo'n 20 à 25 exemplaren, waarin eenmaal gevormde paartjes toch wel bij elkaar blijven, hoog in de bomen en voeden zich met vruchten, zaden, knoppen en vermoedelijk ook wel bloesems. Vooral de zoete vruchten van *Loutheria multiflora* zijn erg gewild. Ze hebben een duidelijk natuurlijke behoefte aan hoge, dicht bij elkaar gegroepeerde bomen. Daarom zijn ze dan ook alleen maar te vinden in de regenwouden en niet op plaatsen met lagere begroeiing. De voortplanting vindt plaats tegen het

einde van het droge seizoen, omstreeks april. Het nest is een holte in een grote boom, bij voorkeur in gombomen, *Dacryodes excelsa*.

Een holte, hetzij in de stam, hetzij in een rottende dikke zijtak, wordt zodanig door de vogels vergroot, dat ze er ruim en gemakkelijk in kunnen. Per broedsel worden twee jongen grootgebracht en waarschijnlijk worden er per legsel ook maar twee eieren gelegd.

In 1972 is er in de dierentuin van Houston, U.S.A., voor het eerst in de geschiedenis, met deze vogels een succesvol kweekresultaat in gevangenschap behaald. Ook daar bestond het legsel uit twee eieren, waarvan overigens maar één ei bevrucht bleek te zijn.

Het verenkleed van de jonge vogels is gelijk aan dat van volwassen exemplaren. Als de ruiperiode achter de rug is zijn de jongen, ook wat grootte betreft, aan de oudervogels gelijk.

Hoe groot op dit moment het bestand Konings-amazones op Sint Vincent is, is nauwelijks bekend. Verondersteld wordt dat er nog wel 'n paar honderd exemplaren zijn. Men durft echter niet af te gaan op cijfers die door de bevolking ter plaatse worden verstrekt, omdat be-

paalde groepen vogels heen en weer in de valleien vliegen en daardoor een nauwkeurige telling negatief kunnen beïnvloeden.

Feit is wel, dat deze vogels met zorg omringd dienen te worden. Vroeger is er veel op ze gejaagd en werden er zelfs bomen omgekapt om de jongen uit de nesten te halen. Tevens is het van enorm groot belang dat men niet eindeloos doorgaat met het in cultuur brengen van gronden. Hun natuurlijke behoefte aan hoge, dicht bij elkaar staande bomen noopt daartoe.

In Vogelpark Walsrode bevindt zich een paar van deze zeldzame vogels en men doet er veel aan om ze tot voortplanting te bewegen. Laat ons hopen dat het lukt.

De **Keizer-amazone** is met zijn 45 cm lengte de grootste van de amazonepapegaaien. Ook deze soort komt bepaald niet in grote aantallen voor. Hun specifieke levensgewoonten brengt dat ook min of meer met zich. Ze verblijven namelijk in hoofdzaak in hoger gelegen bergwouden boven 625 meter, en die zijn er op Dominica niet zóveel. Ook voor deze soort dreigt duidelijk gevaar. Steeds zwaarder wordend materiaal wordt aangevoerd om in ontoegankelijke gebieden wegen aan te leg-

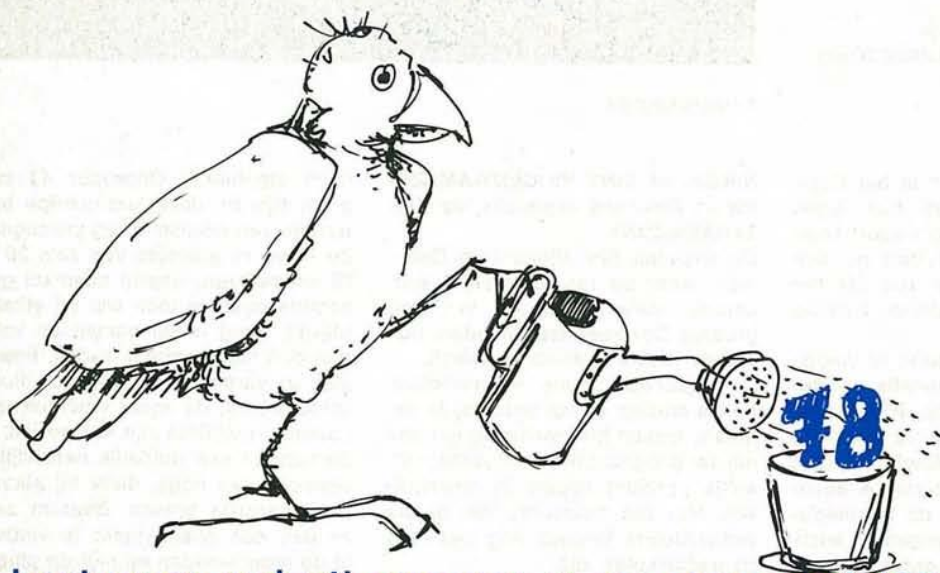
gen. Hierdoor wordt bewerkstelligd dat deze gebieden dan ook meer open zijn voor de jacht en . . . waar gejaagd wordt vallen slachtoffers.

Het in tact houden van dergelijk speciale leefgebieden is een dwingend eis, wanneer men tenminst serieus de soort in stand wil houden.

Er is weinig van de Keizer-amazone bekend. Aangenomen wordt dat ook deze soort, in holtes hoog in de bomen, slechts twee eieren per broedsel legt. Kweekresultaten in gevangenschap zijn niet behaald.

Qua leefgewoonten en voeding schijnen ze veel overeenkomst te vertonen met de Konings-amazone. Wanneer u dit artikel tot hier aandachtig heeft gelezen, zal u het wellicht begrijpelijk vinden dat zowel de Konings- als de Keizer-amazone voorkomen in de lijst Bedreigd Uitheemse Diersoorten. U mag deze vogels dus niet meer aankopen. N ver verwacht ik niet dat er van deze soorten in ons land, noch in België exemplaren aanwezig zullen zijn. Mocht dat toch het geval zijn, laten men dan, zoals dat ook in Vogelpark Walsrode gebeurt, er alles aan doen om ze te kweken. Alleen daardoor heeft het zin om dergelijke vogels hoe prachtig ze ook zijn, te houder

aan het begin van 1978

bestuur en redactie wensen u een erg goed 1978

nijn week net recessieve nokanaries

Na meerdere jaren recessieve kanaries te hebben gefokt, werd mijn interesse gewekt voor de recessieve inaries met de ino-factor, zoals de bino en de lutino, respectievelijk wit en geel met helderrode ogen. Aangezien ik wel eens wat anders bij wilde gaan fokken, besloot ik ook eens voor een gedeelte van mijn kanaries over te gaan op de o-fok.

Daarom ging ik uitzien naar goed materiaal, doch bij informatie werden de prijzen van zuivere albino's en lutino's mij te hoog. Er werden toentertijd prijzen gevraagd van f 300,— per stuk en nog hoger. Na lang zoeken echter kon ik voor een billijker prijs twee gele split-recessieve kanaries bekomen, die beide split waren voor de ino-factor. Het waren een man en een pop, die beide iets smut in het dons hadden en waarvan het popje bovendien nog een kopvlekje had.

De man had dus twee split-ino-vogels, die onderling kon kruisen en ook weer kan kruisen met enige van mijn witte recessieven.

De volgende combinaties werden vastgesteld:

Combinatie 1

1 gele split-ino man (split-recessief)

1 gele split-ino pop (split-recessief)
Volgens de erfelijkheidsleer zou de afteelt hiervan moeten zijn:

1 witte ino;
1 witte split-ino; en
1 witte ino.

Opmerking:

De ino-factor is dus geen ino, want de vogels met de recessieve of de split-recessieve factor of ze bezaten deze factor niet.

Combinatie 2

1 gele split-ino man (split-recessief)

1 witte recessieve pop (geen ino- of split-ino).

De afteelt hiervan zou moeten zijn:

1 witte ino en 1 witte split-ino, doch die helft zou in alle geval recessief of split-recessief zijn.

Combinatie 3

1 witte recessieve man (geen ino- of split-ino)

x

1 gele split-ino pop van de combinatie 1. Dit was dus het 2e nestje van die pop.

De jongen van deze combinatie zouden moeten zijn:

1 witte ino en 1 witte split-ino, doch die helft zou in alle geval recessief of split-recessief zijn.

Resultaten

Uit combinatie 1 werden 4 jongen verkregen. Reeds direct na de geboorte kon men zien welke van die jongen wit of geel zouden worden en welke jongen de split-ino of de ino-factor voerden.

De witte jongen zijn namelijk rozerood van huidskleur, terwijl de gele geel van huidskleur zijn.

Aan de kleur van de oogleden, die bij de ino's en de split-ino's rood doorschijnend is, kan men direct zien welke vogel de ino-factor heeft.

De vier jongen bleken te zijn:

1 witte ino man (recessief),
2 gele split-ino poppen, en

1 gele normale man (geen ino of split-ino), doch wel split-recessief.

Uit de combinatie 2 kreeg ik 3 jongen, t.w.:

2 gele split-ino poppen (split-recessief) en 1 witte recessieve man (geen ino-factor).

Uit de combinatie 3 werden geboren 5 jongen, t.w.:

2 witte split-ino poppen (recessief),
2 gele mannen (split-recessief, en
1 gele pop (split-recessief).

Resumerende aan vorenstaande heb ik dus als nafok gekregen: een voldoende aantal vogels voor de verdere fok.

Het jaar daarop kruiste ik die na-

komelingen met elkaar, met als gevolg dat ik in het bezit kwam van enige gele en witte ino's en een hoeveelheid split-ino's.

Onder deze ino's en split-ino's waren nog enige exemplaren, die hier en daar een klein vlekje hadden in het dons, maar over het geheel genomen was het een mooie proef.

Evenwel heb ik nimmer een ino met een inovogel gekruist, aangezien het niet denkbeeldig is, dat de nafok hiervan blind is of gebrekkig wordt, evenals de kruising van wit-recessief x wit-recessief, welke ook niet aan te raden is.

Er wordt wel beweerd dat de ino's zwakke vogels zijn. Dat zal wel kunnen als men blijft intelen. Ik heb ze wel gezien met etterende ogen en met een ruw verenpakje, doch als men de vogels normaal voert, zijn ze net zo gezond als de overige.

Al met al is het een fok, die ik ieder kan aanraden.

LS.

ervaringen met afrikaanse soorten

parelhals amadine

Eind 1976 ging ik bij een vogelhandelaar mijn overtollige jonge vogels verkopen en wilde tegelijkertijd een paartje nieuwe vogels kopen. Mijn oog viel toen op **parelhals-amadines**. Ik had deze vogels nog nooit gezien en wilde wel eens wat nieuws proberen.

Geslachtsonderscheid kon ik bij de vogels niet zien. De handelaar pakte een vogel met een lichtbruine borst en buik en een vogel met een Wat donkere bruine borst en buik en zei tegen mij dat dit wel een paartje zou zijn. Zo niet, dan kon ik alsnog ruilen bij hem. Ik heb de vogels gekocht en in een grote binnenvolière met andere vogels gedaan. Het viel mij op dat de vogels zeer rustig waren en dat zij een mooi glad verenkleed hadden. Zij leken mij als TT-vogels zeer geschikt.

Omdat ik er niet zeker van was of ik wel een paartje had, heb ik beide vogels met een gesloten nestkastje in een broedkooi geplaatst. Het bleek mij dat de vogels geen van beide in het nestkastje durfden. Wel zag ik één der vogels (vermoedelijk de man) met hooi slepen. Hij deponeerde dat boven op het nestkastje. Op een bepaalde dag zag ik een wit eitje op de bodem van de broedkooi liggen, nabij het nestkastje. Vermoedelijk was het van het nestkastje gerold. Hierna besloot ik om de deksel van het nestkastje te halen om te zien of de vogels dan

wel in het nestkastje (via de bovenkant) kwamen. Dat lukte inderdaad. De vogels gingen door met nestelen. Ik bemerkte wel dat het zeer slordige nestbouwers waren. Enige dagen later kwam er nog een eitje en wel in het nestkastje. Het eerder door mij gevonden eitje heb ik daarbij gelegd. Hier bleef het bij. De vogels gingen voorbeeldig broeden. Vaak met hun tweeën op het nest. Ik bemerkte toen ook dat de vogels zeer mak waren. Ik kon namelijk het nestkastje weghalen zonder dat de broedende vogel van het nest vloog. Wilde ik de broedende vogel van het nest halen, dan moest ik het met zachte drang van mijn vingers wegduwen. Ook

bemerkte ik nog dat één der vogels (het mannetje) vaak zat te fluiten althans een geluid maakte. Het leed dan precies op een fluitend/balt zend mannetje japanse meeuw. Bij de andere vogel heb ik dat nooit gezien.

Ik heb de vogels laten broeden doch de eitjes bleken onbevruucht te zijn. Later kregen de vogels nog een keer drie eitjes, die ook goed werden bebroed, doch later ook onbevruucht bleken te zijn. Het was toen begin 1977 geworden. Ik heb toen geen gelegenheid tot broeden mee gegeven.

Op 1 mei 1977 heb ik de vogel met enkele andere paartjes vogels zoals: roodkop-papegaai-amadines, driekleur-papegaai-amadines en birsenastrilden in een buitenvolière gedaan. De parelhals-amadines namen toen wel onmiddellijk een gesloten nestkastje in gebruik. Het was wel een nestkastje met een groot invlieggat. Er kwamen weer een paar keer 2 à 3 eitjes, die voortreffelijk werden bebroed, doch steeds onbevruucht bleken te zijn op de laatste keer na. Toen was er namelijk een afgestorven vrucht in één der eitjes. Ik kon er dus nu van uit gaan dat ik zeker een paartje had.

In de maand juli 1977 kregen de vogels vijf eitjes. Zoals gewoonlijk werd er weer voortreffelijk gebroed. Na enige dagen broeden ging ik controleren en bemerkte toen dat

drie van de vijf eitjes bezet waren. Na 14 dagen broeden, op 8 augustus 1977, aanschouwden twee jonge parelhals-amadines het levenslicht en een dag later nog één. Nog een dag later zag ik dat het kleinste jong dood was. Vermoedelijk was het vertrappt. Ik wilde de beide andere jonge vogels met 7 dagen ringen, ringmaat 2,5. Toen ik dat op de 7e dag wilde proberen bleek mij dat ik nog best enkele dagen hiermee kon wachten.

Toen de jonge vogels 11 dagen oud waren, lag hun vader dood in het nachtverblijf. Ik kon niets aan deze vogel zien en de doodsoorzaak is mij dan ook niet bekend. Mogelijk ouderdom, want de oudervogels waren niet geringd. Een ziekte kan ik mij niet voorstellen, want ik vond namelijk dat het mannetje er altijd veel gezonder uitzag en zich veel gezonder gedroeg dan het popje.

Die zelfde dag — 11 dagen oud dus — heb ik één der jonge vogels geringd. Dat ging gemakkelijk en ik had nóg best een paar dagen kunnen wachten. Ik zag toen dat het andere jong veel kleiner was dan de geringde, hoewel zij op dezelfde dag waren geboren. Deze vogel werd ook minder gevoerd, zag ik wel. Maar ja, het popje moest nu ook alleen voor de beide jonge vogels zorgen. Het popje deed dat nu niet zo voortreffelijk en ik vreesde dan ook dat de jonge vogels van ondervoeding zouden dood gaan.

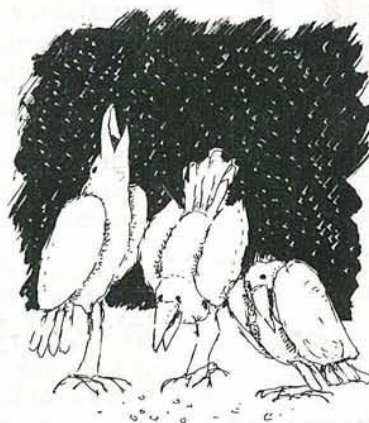
De pop ging zelf ook heel weinig eten, want zij zat bijna voortdurend op de jonge vogels. Toen ik echter trosgierst ging voeren, werd het iets beter. De pop ging iets meer voeren en ik zag de trosgierst in de kropjes zitten. Toen het tweede jong 16 dagen oud was heb ik deze geringd. Ook bij deze vogel had ik nog best een paar dagen kunnen wachten met ringen. Naar mijn mening liet het voeren nog steeds te wensen over. Het verschil in grootte tussen het ene en het andere jong werd met de dag groter. Ik verwachtte niet dat de kleinste in leven zou blijven.

Op 28 augustus 1977 vond ik de oude pop dood in de buitenvolière. Oorzaak weer onbekend. De jonge vogels waren nu 20 dagen oud. Wat nu? Het grootste jong zat al helemaal in de veren. Mijn echtgenote en ik besloten om de vogels zelf met eivoer te gaan voeren. In het begin ging het wat moeilijk, maar later

ging het beter en sperden zij de bekjes open als wij met voer kwamen.

Tijdens zo'n voeding zag ik dat de kleinste vogel niet kon staan en mij bleek dat het linkerpootje dwars uit het lichaam stond. (Vermoedelijk gebroken heup.) Deze vogel begon er ook steeds slechter uit te zien. Ik heb het diertje maar uit zijn lijden verlost. De andere jonge vogel was inmiddels al uit het nestkastje gevlogen en heeft nog een paar dagen geleefd. Op een morgen vond ik het dood in het nestkastje. Dit was mijn laatste parelhals-amadine. Een volgende keer hoop ik betere resultaten te hebben.

vergeet de buitenvogels niet!!!

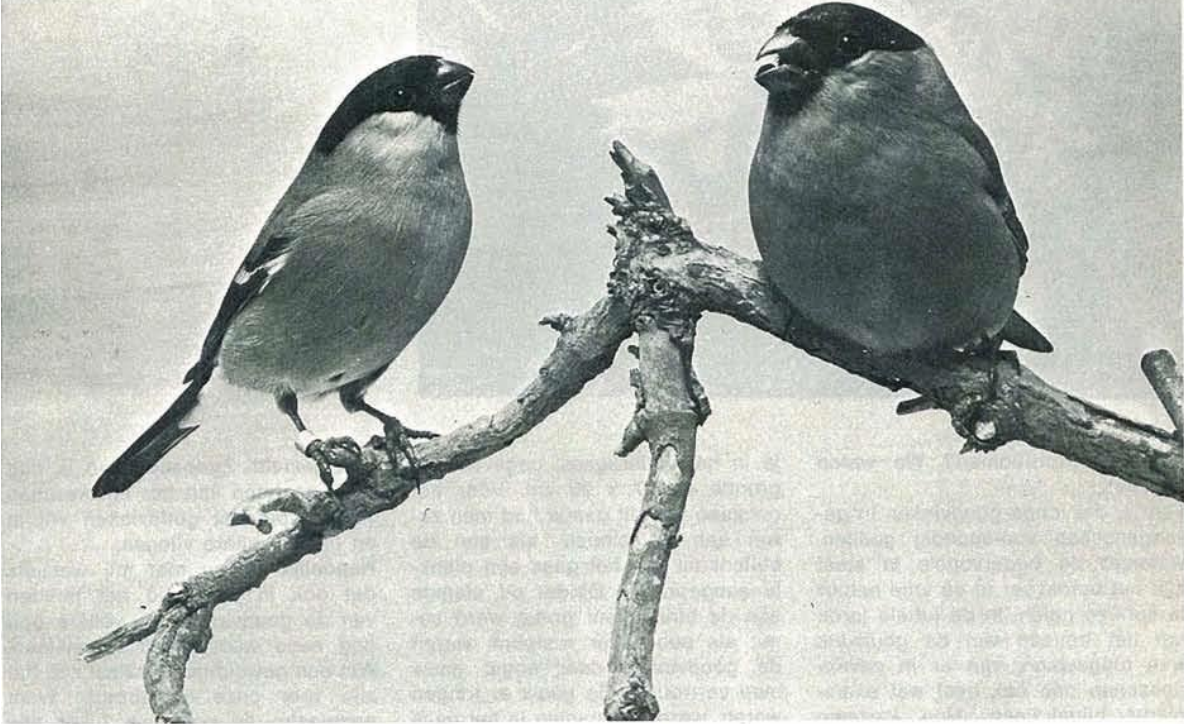
*Als het sneeuwt en alles buiten
is gesierd met 't smetloos wit,
Als je met een kopje koffie
knus bij de verwarming zit,
Of je wandelt en bewondert
van wat de natuur je biedt,
Ondanks winterpretgenoegens,
Vergeet de buiten-vogels niet!
Want met deze winterdagen
komt ook weer het vogelleed,
En daarom is 't zo bedroevend
als men 't vogeltje vergeet...
Want het kruimpje van uw tafel
of het harde korstje brood,
Redt zo'n kleine lieve vogel
dikwijls van de hongerdood!
Toe, geef deze arme diertjes
wat te eten, doe hen goed.
Kruimpjes, ach, dat kost toch niets*

*en
U heeft ze in overvloed.
Als u dan die schare lustig
zingend aan 't ontbijt ziet gaan,
Kunt U zeggen: 'k Heb vandaag
weer
een reuze goede daad gedaan!!!!*

**Tekst: W. Brink.
Foto: Horst Müller.**

**Jan Kuiters,
Oosterhesselen.**

de goudvink (*pyrrhula pyrrhula*)

Het houden van goudvinken is bij de wet verboden! Enige jaren geleden deed ons hoogste rechtscollege — de Hoge Raad — een bepaalde uitspraak, die het houden van goudvinken min of meer legaliseerde. Dit zogenaamde goudvinken-arrest kwam echter al gauw op losse schroeven te staan, want ons parlement was er als de kippen bij om de wet zodanig te wijzigen, dat het houden van goudvinken wederom strafbaar werd gesteld.

Veel vogelliefhebbers hebben het betreurd, dat onze regering in dit geval zo'n voortvarendheid aan de dag legde. Maar het goudvinkenprobleem was minder ingewikkeld dan kwesties als abortus, vermogensaanwasdeling, grondpolitiek of de zetelverdeling . . .

Door de liefhebbers wordt vaak gevraagd, welke wildzangvogels nu eigenlijk wél in gevangenschap mogen worden gehouden. Dit zijn niet zóveel soorten. De Vogelwet (nog steeds van het jaar 1936!) somt het volgende rijtje kooivogels op:

- de zwarte lijster (bedoeld wordt de merel);
- de sijs;
- de putter;
- de kneu;
- de vink;
- de groenling;
- de geelgors.

Hier kunnen we nog aan toevoegen de „onvoorwaardelijk onbeschermden” (de huismus) en de „voorwaardelijk onbeschermden”, zoals bijvoorbeeld de spreeuw. Deze beide laatste soorten zijn voor ons echter niet aantrekkelijk. Hetzelfde geldt trouwens voor de geelgors en in iets mindere mate ook voor de merel.

De niet genoemde soorten zijn in onze volières „verboden vruchten”. U kunt nu zelf invullen welke soorten **niet** gehouden mogen worden. Voorbeelden zijn: de goudvink, de barmsijs, de keep, het roodborstje, de koolmees, enz.

Het uitsluiten van de goudvink wordt in vogelliefhebberskringen wel het meest betreurd. Waarom?

Wel, in de eerste plaats bezit deze vogel alle ideale eigenschappen van een volièrevogel. Hierbij denk ik niet alleen aan de mooie kleur en tekening, maar ook aan het prachtige robuuste uiterlijk. Daarbij komt, dat de goudvink in gevangenschap zijn natuurlijke schuwheid nogal gauw van zich af legt en dat hij zich erg verdraagzaam betoont tegenover zijn medebewoners.

In de tweede plaats is het voor de rechtgeaarde wildzangliefhebber altijd een uitdaging geweest om met deze vogel in de volière kweekresultaten te behalen. Rond de opfok van jonge goudvinken is namelijk een zeker mysterie aanwezig. Pa en ma goudvink schijnen hun kroost een bepaald opfokvoertje voor te schotelen, dat in de volière niet of nauwelijks aanwezig is. De geleerden onder ons zijn het er nog steeds niet over eens waar deze specialiteit uit bestaat. Men kan dan ook slechts gokken: zijn het speciale insecten, zijn het speciale zaden of zijn het misschien de knoppen van

bottende (fruit)bomen? We weten het niet.

Feit is, dat jonge goudvinken in gevangenschap voorspoedig gedijen, wanneer de oudervogels in staat zijn het opfokvoer in de vrije natuur te kunnen halen. In de luttele jaren dat het houden van de goudvink was toegestaan, zijn er in gevangenschap dan ook heel wat exemplaren bijgekomen. Hoe kwamen deze kweekresultaten dan wel tot stand?

Wel, hiervoor werden verschillende methodes gevolgd, die echter alle gemeen hadden, dat één of beide ouders in staat werden gesteld het opfokvoer voor de jongen in de vrije natuur — dus buiten de volière — te zoeken. Hoe kon men dit bereiken?

Nou, sommige liefhebbers volgden de drieste methode: zij zetten de volière wagenwijd open zodra zich in het goudvinkennest jong leven had aangekondigd. Bij deze methode was er een zekere feeling vereist wanneer de jonge vogels zouden uitvliegen, want vlak vóór dat moment moest immers het volièredeurtje weer gesloten worden. Was men hiermee te laat, dan zouden zowel de ouders als de jongen de volière verlaten om nooit meer terug te keren . . .

Naast het openzetten van de deur waren er echter ook minder ingrijpende maatregelen, die het ouderpaar in staat stelden naar buiten te treden.

Men maakte dan namelijk een gaat-

je in het volièregaas, ongeveer ter grootte van 7 x 20 cm. Vóór het ontstaan van dit gaatje had men zowel aan de binnen- als aan de buitenkant van het gaas een plankje aangebracht. Omdat dit plankje aan de binnenkant gretig werd benut als een zeker rustpunt, waren de goudvinken daar nogal gauw mee vertrouwd. Zo gauw er jongen waren, werd de opening in het gaas (vlak boven het plankje) aangebracht. Wat kreeg men hierna te zien?

Het was in de regel de goudvinkman, die vrijwel onmiddellijk de vrijheid verkoos. Veel kwekers hebben dit in den beginne met angst en beven gadegeslagen. Dit bleek echter ongegrond, want pa goudvink keerde na enige tijd steevast terug, wipte via het plankje naar binnen en voorzag moeder en kroost van het zo fel begeerde opfokvoer.

Bij deze methode moest op een zeker moment de opening in het gaas ook weer gesloten worden, doch men kon daarmee rustig wachten tot de jonge goudvinken waren uitgevlogen.

De oplettende lezer zal het zijn overgevallen, dat het bovenstaande verhaaltje taalkundig in de zgn. verleden tijd is opgesteld. In de praktijk is het helaas echter ook verleden tijd . . .

Ik prijs mij gelukkig, dat ik in de nabijheid van de Duitse grens woon. Onze oosterburen zijn gelukkig niet zo „rücksichtslos”, dat zij het houden van goudvinken strafbaar heb-

ben gesteld. Zodoende kan ik nog vaak genieten van het enerverende schouwspel dat goudvinken vrij in en uit de volière vliegen.

Hopenlijk zult u met mij wensen, dat ook in ons land het houden van de goudvink in de volière ooit nog eens weer wordt toegestaan. Wat een geweldige aanwinst zou dat zijn voor onze liefhebberij! Want nogmaals: de goudvink heeft alle ideale eigenschappen van een volièrevogel. Deze vogel is het dan ook ten volle waard dat hij is opgenomen in het embleem van onze Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.

Tekst: W. A. Tolman
Foto: H. Lacey

lachduifjes

Alhoewel ik ieder jaar enorm veel moeite heb om van hun nakroost af te geraken houd ik reeds sinds een achttal jaren lachduifjes. Deze sinds lang gedomestikeerde vorm van de Afrikaanse roze en grijze tortel (*Streptopelia roseogrisea*) is eigenaardig genoeg vooral bij niet-vogelliefhebbers populair. Vogelliefhebbers hebben immers bijna steeds te kampen met akuit plaatsgebrek en het eerste gevolg daarvan is dat de „niet rendabele” lachduifjes de plaats moeten ruimen voor meer interessante soorten. Enkel bij de houders van tropische duiven worden ze gedoogd, op voorwaarde dat ze zich ontpoppen als betrouwbare pleegouders voor de duurdere soorten.

Mij hebben ze altijd bekoord door hun prettig melodieuze gekoer, dat ze reeds vroeg in de morgen laten horen; voor mijn vrouw zelfs te vroeg. Enkel in de wintermaanden kan men merken dat ze afstammelingen zijn van subtropische voorouders. Ze laten het zich duidelijk aanzien dat ze het niet prettig vinden als eens de temperatuur beneden het vriespunt daalt. Het zijn trouwens ook onze winters die er oorzaak van zijn dat de talrijke introductiepogingen van lachduiven in de vrije natuur mislukten.

De laatste twee decennia worden vrij levende lachduifjes gedurende de zomermaanden ook getyranniseerd door hun steeds talrijker wordende neven, de turkse tortels (*Streptopelia decaocto*). Veel mensen denken trouwens dat het hier om dezelfde soort gaat en zelfs de Belgische wetgever beging in 1962 een dergelijke vergissing en het Koninklijk Besluit van 23 januari was er de oorzaak van dat heel wat particulieren hun lachduifjes de vrijheid gaven, daar waar het enkel de bedoeling was de toen nog relatief zeldzame turkse tortel te beschermen. Wegens de vergevorderde domestikatie waren deze lachduifjes zeker niet opgewassen tegen het harde buitenleven; denk ook aan de tijd van het jaar; en werden ze een gemakkelijke prooi voor allerlei belagers zoals katten en stootvogels, om de twee voorname te noemen. U kan zich

best voorstellen wat een prachtig doelwit een witte lachduif vormt voor het geperfectioneerde oog van sperwer of valk.

Er zijn geen precieze gegevens bekend wanneer voor het eerst witte lachduifjes gekweekt werden. Deze mutatie werd vooral bekend langs de variétewereld en ieder zichzelf respecterend goochelaar heeft wel een nummer met lachduifjes op zijn repertoire. De duif die bij Toon Hermans te lang in het doosje zat was ongetwijfeld ook een lachduifje. Aangezien het echter niet in onze bedoeling ligt ons op het terrein van Wim Ibo te wagen, keren we terug naar de betekenis van het lachduifje in onze liefhebberij.

Zoals in de inleiding verteld kweek ik al jaren dit lieve duifje en vooral mijn kinderen volgen dag op dag

delaar op de vogelmarkt in Gent, die ze wel wou afnemen, had minder edele bedoelingen dan ik oorspronkelijk verwachtte. Hij was van plan mijn lachduifjes te voeren aan de roofdieren, die hij er thuis op nahield. Aangezien onze standpunten over de bestemming van de diertjes hier nogal ver uiteenliepen ging ook deze transactie niet door. De laatste jaren los ik het afzetprobleem eenvoudiger op. De mooiste exemplaren gaan naar enkele plaatselijke tentoonstellingen en enkele zijn altijd goed voor wat bij ons een „ereprijs” genoemd wordt (90 punten of meer). Deze worden dan te koop gesteld en nu is er plots wel belangstelling. De geïnteresseerde koper krijgt er dan nog een paar andere exemplaren bovenop.

Een drietal jaren terug kwam ik van

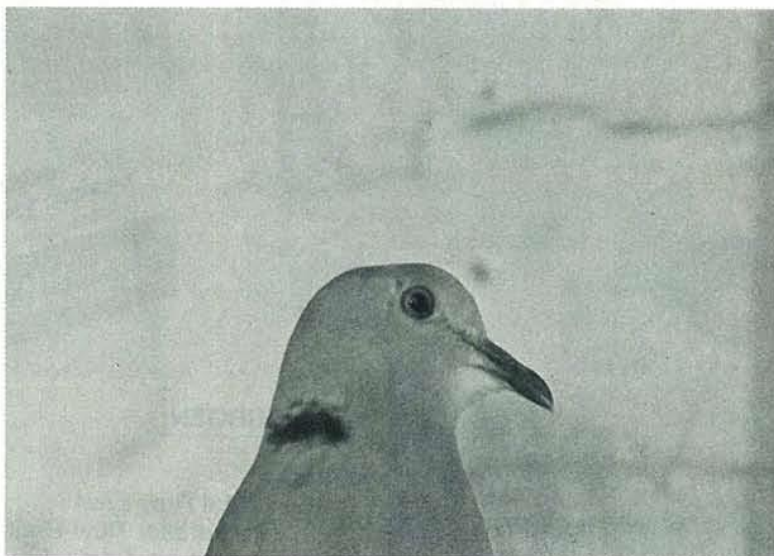

Foto 1.

de toch steeds wonderlijke evolutie van ei tot duifje. Er bestaat niet het minste gevaar dat lachduifjes door intensieve nestcontrole hun eieren of jongen in de steek zouden laten. Eerder vermeldde ik de moeilijkheden om van hun nakroost af te geraken. In het begin kan men er altijd iemand uit de geburen plezier mee doen, doch na een paar jaar is alles volzet. Op de vogelmarkt of bij de handelaar geraakt men ze zelfs gratis niet kwijt. De enige han-

een handelaar thuis met een stelletje Senegaltortels (*Streptopelia senegalensis*). Deze werden in een gezelschapsvolière losgelaten en toonden zich aanvankelijk zeer schuw. Deze schuwheid werd wel geleidelijk aan afgelegd, maar de vertrouwelijkheid van een lachduifje kregen ze nooit. Kweekresultaten bleven uit en de volgende winter stier het duifje. Het doffertje had zich ondertussen ontwikkeld tot eerprachtexemplaar en daarom was ik

vastbesloten hem zeker te behouden. Ik kon echter geen nieuw duifje op de kop tikken en tenslotte werd het doffertje bij een lachduifje gezet. Er werden diverse jongen grootgebracht, die eruit zagen als een iets grotere uitgave van de senegaltortel (foto 1). Wegens de nauwe verwantschap tussen beide soorten was ik van mening dat de bastaarden wel eens vruchtbaar zouden kunnen zijn. Dit werd het jaar daarop bevestigd, want een mannelijke bastaard (F1) gekoppeld aan een lachduif gaf een vijftal jongen. Deze hadden dus 75% lachduivenbloed en ze onderscheidden zich van de zuivere lachduiven door het ontbreken van een gesloten halsband en de donkerder kleur (foto 2). Wat de bastaarden ook missen is de roep van de lachduifjes,

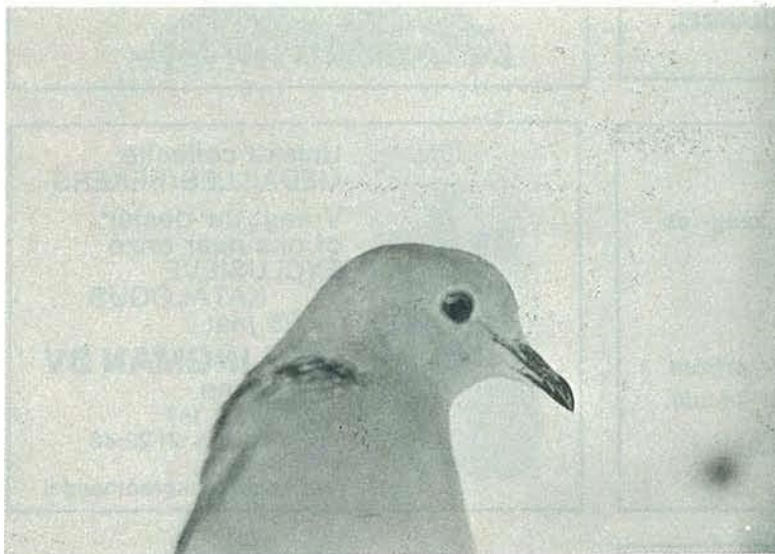

Foto 2.

die door het inkweken van de senegaltortels verloren ging. Dit seizoen hoopte ik een man F1 en een pop F2 te koppelen, maar na enige tijd bleek dat ik met twee doffers te doen had. Ondertussen stond het echter wel vast dat de hybriden 100% vruchtbaar waren en dit in beide geslachten.

Uitgaande van die wetenschap is het dus mogelijk, mits veel geduld, witte senegaltortels te kweken via de bestaande witte mutatie van de

lachduif. Deze witte lachduif vereeft autosomaal en recessief ten opzichte van de wildkleur. Hieronder geef ik een kweekplan dat men kan volgen bij het creëren van witte senegaltortels.

1e paring:
Senegaltortel x witte lachduif geeft hybriden, split voor wit (50% lachduif, 50% senegaltortel).

2e paring:
Twee hybriden onderling gepaard geven 25% witte hybriden (dus nog steeds 50% lachduif en 50% senegaltortel).

3e paring:
Senegaltortel x witte hybride geeft terug jongen die split zijn voor wit (deze hebben nu echter reeds voor

75% de kenmerken van de senegaltortel).

4e paring:
Twee jongen van derde paring worden aan elkaar gekoppeld. Theoretisch zijn nu 25% van de bekomen jongen wit.

5e paring:
Senegaltortel x wit jong uit 4e paring. Alle jongen zijn split voor wit en reeds voor 87,5% senegaltortels.

6e paring:

De jongen uit voorgaande paring worden onderling gekoppeld en geven terug 25% witte afstammelingen.

7e paring:

Wit jong uit paring 6 wordt gekoppeld aan senegaltortel. Alle jongen zijn split voor wit en zien er reeds uit als raszuivere senegaltortels (hebben nog 6,25% lachduivenbloed).

8e paring:

Het onderling koppelen van jongen uit paring 7 geeft ons uiteindelijk een witte senegaltortel, die nagevoeg raszuiver is.

Om inteelt te vermijden paren we iedere witte hybride (paringen 3, 5 en 7) met een bloedvreemde senegaltortel. Als we onze stam witte senegaltortels willen verstevigen, doen we dat steeds langs een onverwante gewone senegaltortel. De witte senegaltortels worden op die manier steeds zuiverder. Kruisen met lachduiven zou ons alleen maar een stap achteruit brengen en dient uiteraard vermeden. Het is vanzelfsprekend dat deze paringen ook kunnen gebeuren met andere Streptopeliasoorten, waarvan de hybriden alle vruchtbaar zijn. Ik denk hierbij aan de Turkse tortel, Gewone tortel (*Streptopelia turtur*), Birmatorstel (*Streptopelia tranquebarica*) en de Parelhalstortel (*Streptopelia chinensis*).

Zoals u merkt bestaan er voor een liefhebber, die van experimenteren houdt, heel wat mogelijkheden binnen het interessante duivengeslacht *Streptopelia*.

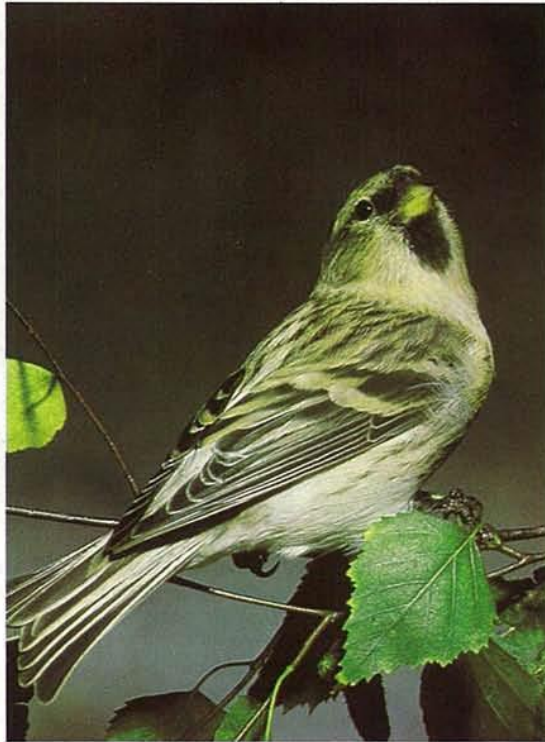
Luk Van Praet.

Referenties:

Derek Goodwin —
Pigeons and Doves of the World —
The British Museum (Natural History) — London 1970.

Luk Van Praet —
„Lachduiven en turkse tortels” in
De Vogelwereld — 31ste jaargang
— blz. 450-452.

Luk Van Praet —
„Breeding successes for 1976” in
Foreign Birds — Volume 42 Number
3 Autumn 1976 page 88.

de witstuitbarmsijs

Foto en tekst: Petr. Podpera, Praag,
Tsjecho-Slowakije
Vertaling/bewerking: M. Lejeune

De auteur bezigt nog de verouderde benaming **Acanthis hornemanni**, hoewel men tegenwoordig algemeen spreekt van **Carduelis hornemanni**. De Witrugbarmsijs lijkt zeer veel op de gewone Barmsijs, **Carduelis flammea**, die het noordelijk deel van het noordelijk halfrond bewoont. Deze broedt echter ook in Midden-Europa, in Praag bijvoorbeeld regelmatig. De witstuitbarmsijs bewoont het hoogste noorden van genoemd halfrond, waar hij domicilie heeft in de toendra en in struikgebieden. Men kent hem dan ook in Alaska, Noord-Canada, noordelijk Scandinavië en het overige hoognoordelijke deel van Eurazië van de U.S.S.R. tot Tsjoekotka, waar hij zeer talrijk is. 's Winters trekt hij minder zuidelijk dan zijn familielid. (De witstuitbarmsijs is een

enkele maal als dwaalgast in Nederland waargenomen. Vert.)

Hij verschilt van de andere barmsijsen door een witte ongestreepte stuit en over het algemeen is hij lichter gekleurd. In tegenstelling tot de barmsijs, die altijd in bomen en struiken nestelt, broedt de witstuitbarmsijs op de grond. Trouwens, in de gebieden waar hij voorkomt, groeien geen bomen. Het legsel bestaat uit vier tot vijf lichtblauwe eitjes, die voorzien zijn van bruine puntjes.

Van het leven in wilde staat is overigens nog weinig bekend. Enige tijd geleden waren op een tentoonstelling van exotische vogels te Praag ook vogels present uit de U.S.S.R., waaronder twee witstuitbarmsijsen, die in uitstekende conditie waren. Hoewel de begeleider

beweerde dat het een paartje was, kon men geen verschil tussen de twee onderscheiden. De vogels aten vrijwel alle zaden, maar hun voorkeur ging uit naar die van maankop en cichorei. Oliehoudende zaden moeten worden afgeraden, daar de vogels hierdoor snel vet worden.

stap voor stap

Een groot aantal kwekers van grote parkieten hebben goed gelezen wat er in het artikel „Van binnen en buiten bekeken“ van juni 1976 geschreven stond. „Daar heb ik veel voordeel van gehad“, vertelt een vogelvriend en komt met enthousiasme de behaalde resultaten melden. Na veel nodeloos te hebben geëxperimenteerd lukt de kweek 1977 voortreffelijk en hij vindt het

opeens een prettige en voldoening gevende bezigheid om grote parkieten te kweken. Alsof er geen problemen meer bestaan!

Jawel, die blijven bestaan zolang we ons niet houden aan bepaalde grondregels en de fouten daarentegen niet weten thuis te brengen. Dit laatste is vaak de kunst. Herkennen we bepaalde handelingen als grove en blijvend durende fouten? Waarschijnlijk niet, want een flink deel van de correspondentie, die van parkietenkwekers binnen komt (en daar ben ik blij mee), wijst in de richting van onvoldoende inzicht in het onderwerp voeding. Nuttig zou het zijn om voor dit artikel eerst het artikel juni 1976 eens goed door te nemen.

Zo, en nu een paar grondregels, die voor praktisch alle parkietachtigen (zaadeters) gelden.

1. Geen verplichte of vrije opname van TE VEEL hooggeconcentreerde voedingsstoffen.
2. Parkieten drinken weinig en mogen daarom per etmaal niet te veel saprijke producten opnemen.
3. Een uitgebalanceerd rantsoen dient in verstandige rantsoenering aan de vogels verstrekt te worden. Gebeurt zulks niet, dan heeft de vogel volop vrije keuze en heeft het samenstellen van een zaadrantsoen geen enkele zin.

4. Gebrande grit en scherpe maagkiesel moeten steeds in het vogelverblijf aanwezig zijn.

Onder punt 1 bedoelen we met hooggeconcentreerde stoffen voor parkieten: grondnoten, hennepzaad, lijnzaad, negerzaad, zonnepitten, tarwekiemen, gedroogde gistsoorten en melkpoeders.

Onder punt 2 worden bedoeld: gekiemde zaden, vruchten, groenvoeders, te vochtig gemaakt eivoer en geweekt brood.

Zo, het gegeven van de som hebben we klaar en we gaan nu een foutief praktijkgeval eens even uitspinnen. Op 31 juli 1977 ontving ik het volgende bericht over de kweek van australische parkieten:

Het voederen der kweekparen liet veel te wensen over, de jonge vogels groeiden niet en ik heb er veel verloren. Bepaalde kweekparen kregen na 2 à 3 weken helemaal niet meer naar de jongen om. Het zaadmengsel, dat ik geef, ziet er als volgt uit:

44 %	witzaad
24 %	milletzaad (grof)
8 %	gepelde haver
6 %	negerzaad
6 %	hennepzaad
6 %	lijnzaad
6 %	boekweit

100	
Ruw eiwit	= 14,7 %
Rauw Vet	= 10,9 %
Zetmeelwaarde	= 80,8

VOEDING

door Jos van Himbergen.

Dit mengsel wordt het gehele jaar gevoerd met een paar kleine correcties op hennep en lijnzaad gedurende de rui- en rusttijd. Zonnepitten zijn **altijd** in een aparte bak ter beschikking, alleen in het voorjaar voor het eigenlijke kweekseizoen krijgen ze de zonnepitten alléén in gekiemde vorm plus nog groenvoer. In het broedseizoen krijgen ze het zaadmengsel zonder zonnepitten plus diverse gekiemde zaden, groenvoer en eivoer. Wanneer de jongen in het blok komen dan wederom het genoemde mengsel plus zonnepitten plus VOLOP groenvoer en uitgeknepen geweekt brood en IETS eivoer.

Verder wordt nog vermeld, dat de voerbakken eenmaal per week worden leeggemaakt, weggegooid al wat er dan nog in zit en opnieuw gevuld. De aandachtige lezer zal hebben bemerkt dat deze kweker, bang, dat zijn vogels iets te kort komen uiteraard, handelt tegen alle grondregels in, zodat de problemen ook niet uitbleven. Zoals u zag bevat het mengsel zaden dat hij geeft berekend RE 14,7 %, RV 10,9 % en ZW 80,5 %.

Naast dit mengsel volop zonnepitten (en die nemen ze maar al te graag) en dan neem ik aan, dat ze 80 % mengsel + 20 % zonnepitten opnemen en dit komt uit op een rantsoen van: Ruw eiwit 17,3 %, Ruw vet 16,3 % en zetmeelwaarde 95,1. Als iedere week de rest van het mengsel wordt weggegooid, dan is van rantsoenering geen sprake.

Van de grondregels 1 en 3 klopt hier in ieder geval al niets. Het onder 2 genoemde: verplicht vocht in de voeding door bijvoeding van allerhande saprijke produkten, is er helemaal naast.

Als we de voederwaardecijfers vergelijken van de gepubliceerde mengsels juni 1976 voor grote parkieten tijdens de kweek- en ruitijd, respectievelijk RE 13,8 - RV 12,8 - ZW 83,2 en RE 12,5 - RV 9,1 - ZW 75,8, dan springen de enorme verschillen wel naar voren. Daarbij wordt er nog van uitgegaan dat deze mengsels goed gerantsoeneerd worden. Verder wordt er te weinig dierlijk eiwit, sporenelementen en vitamines gedurende het gehele jaar in het rantsoen gebracht. Grote parkieten moeten we LEREN (door rantsoenering van het dagrantsoen) om eivoer te nemen en dan doen ze het wel; talloze kwekers hebben die ondervinding opgedaan en varen er wel bij.

Hoe we het dan wel moeten doen:

1. Gebruik maken van een uitgebalanceerd mengsel zaden (geen ingewikkelde toestanden) en dit ten opzichte van de betreffende soort in een dagrantsoen aanbieden.
2. Daarnaast IN ALLE LEVENSPERIODEN volgens gebruiksaanwijzing eivoer verstrekken.
3. Ten opzichte van het totale dagrantsoen ZEER MATIG zijn met

het bijvoeren van vochtrijke produkten. Parkieten plassen niet in vloeibare vorm, maar houden wel HET VERPLICHT OPGENOMEN VOCHT in de cellen vast. Dit kost extra energie en geeft trage, zich niet lekker voelende vogels op stok.

4. Zorg voor grit en SCHERPE maagkiesel (dezelfde welke men aan postduiven geeft is uitermate geschikt voor grote parkieten, in iedere speciaalzaak verkrijgbaar). Als snoepje af en toe wat trosgierst kan helemaal geen kwaad. Dit wat betreft de voeding, eenvoudig en goed; dat hebben vele parkietenkwekers ervaren en bevestigd.

Wat betreft de inrichting en speelruimten van grote parkietenkooien zie ik overal paleizen van vogelwoningen, daar mankeert het echt niet aan.

Was er pech in 1977?

Probeer het eens anders!

Vogelvrienden, tot de volgende keer.

pietpraat over:

rec. wit, rec. albino

De standaard zegt over recessief wit het volgende: door de volledige carotinoïde-beletting kan een recessief witte absoluut geen enkele aanslag bezitten. Door de ongecompliceerdheid van deze kleur moet zeer streng beoordeeld worden op de eisen van absolute reinheid en helderheid, alsmede bontvorming in (dons)bevedering en donkere vlekken aan snavel, benen en nagels.

Bij een normale intensiteitsfactor komt deze vogel het best tot zijn recht. Een recessief witte is herkenbaar aan de ongezonder aandoende paarsachtige huidskleur en de bleke, lijkkleurige kleur van de pootjes. Vanzelfsprekend is ook de afwezigheid van elke aanslag een indicatie; dit echter niet te verwarren met een dominant witte, waar door het infokken van de ivoorfactor dikwijls ook geen aanslag meer valt waar te nemen, doch veelal minder helder wit zullen aandoen.

Tot zover het „ongecomplceerde“ eisenpakket voor een „ongecomplceerde“ kleurslag, je zou bijna gaan denken dat hier kennelijk een kind de was kan doen; vergeet het maar! Vanzelfsprekend is dit eisenpakket op beide afgebeelde vogels van toepassing; dat er een duidelijk verschil in oogkleur bestaat tussen beide vogels heeft consequenties voor de naam, niet voor het eisenpakket.

De recessiefwitte met rode ogen heet albino; die albino kan zowel een ino als een satinet zijn, aan de verschijningsvorm laat zich dat niet afmeten. Trouwens, ook een dominantwitte met rode ogen heet albino, in de naam bestaat er dus geen enkel verschil tussen dominant of recessief wit bij albino's; ook is het totaal onbelangrijk welke roodoogfactor verantwoordelijk moet worden gesteld voor het zichtbaar worden van de opvallende rode oogkleur.

Opvallend nadrukkelijk gaat de standaard in op de eisen voor reinheid en helderheid, dat is de prijs die fokkers moeten betalen bij het fokken van ongecompliceerde kleurslagen, simpelweg omdat er op recessiefwitten slechts aanmerkingen te maken zijn als ze vuil of niet schoon

of niet helder of smoezelig zijn en als ze bevederingsgebreken vertonen, welke kunnen uiteenlopen van beschadigd tot niet strak genoeg.

De fokkers van recessiefwitten weten maar al te goed wat voor „halsbrekende“ toeren verricht moeten worden alleen om recessiefwitten volkomen schoon op de keurtafel te krijgen; in de praktijk is dat verre van eenvoudig.

Om deze kleurslagen en ook andere kleurslagen tot in de puntjes correct ter keurtafel te brengen moeten ze gewassen worden, ja hoor, gewoon onder de kraan! En als dat wordt gedaan met gebruikmaking van een verkeerd produkt, bestaat er een gerede kans dat de bevedering gaat plakken. Zeg dan maar dag met je handje is het in zo'n geval, maarr, dan is wel een heel fokseizoen naar de knoppen in keurtechnische zin, jammer.

Het beste resultaat wordt bereikt door de vogels te wassen met handwarm water en groene zeep, dit produkt wordt ook wel zachte zeep genoemd. Het verdient aanbeveling om gebruik te maken van een zeer zachte tandenborstel; als een te harde borstel wordt gebruikt, bestaat de kans dat er veren „uitgeborsteld“ worden: oppassen. Vooral goed naspoelen, beslist niet centrifugeren, vogels kunnen daar niet zo goed tegen.

Als dan zo'n pas gewassen vogel op stok zit te drogen geeft men er in het algemeen geen vijf centen meer voor wanneer de vogel echter weer droog en brandschoon zit na een uurtje is het een puur genoeg om er naar te kijken.

Maar, al het water van de zee helpt niets als de kooi waarin de vogel wordt ondergebracht niet schoon is. Fronten zijn vaak vettig, toevallig werd vergeten om de achterwand schoon te maken, dag mooie schone vogel!

Een schone zandlaag is vereist; schoon zand helpt in negatieve zin als rivier- of Maaszand wordt gebruikt, dat is van nature niet schoon genoeg. Gebruik bij deze zeer kwetsbare kleurslagen zilverzand; veel fokkers gebruiken tissue-papier op de bodem; als dat vaak genoeg

vervangen wordt gaat dat uitstekend. Het is niet de bedoeling dat de vogels van dit papier eten!

Het wassen van vogels moet altijd geschieden op een dusdanig tijdstip dat de vogels volkomen droog de nacht ingaan; het zou toch wel sneu zijn dat zo'n onvrijwillig bad de oorzaak van kouvatten zou zijn. U ziet het, het in optima forma brengen van recessiefwitten met of zonder rode ogen is lang niet zo eenvoudig als men in eerste instantie zou vermoeden.

In de volgende pietpraat zal ik met de mozaïek type twee behandelen, TOT DAN!

**Tekst: Jan Kuiper.
Foto: Dennis Avon en
Tony Tilford.
Uit boek Pietpraat.**

van groen tot albino de „klassieke” kleuren DE AGAAT SERIE

In de vorige eeuw hadden de kleurkanariekeekers, een aanduiding die toen waarschijnlijk nog niet in gebruik was, slechts de beschikking over een beperkt aantal verschillende kleuren.

De kleuren groen en bruin hebben we in de voorgaande artikelen al genoemd en het zijn vooral die twee kleuren, die toen als „normaal” werden beschouwd. Ongetwijfeld is het voorgekomen dat er op een bepaald moment afwijkingen in deze kleuren optraden. Maar omdat deze afwijkende kleuren niet overeen kwamen met de gangbare kleuren, werd hieraan geen verdere aandacht besteed.

In het begin van deze eeuw waren er evenwel al diverse kanarieliefhebbers die zich wat bewuster gingen bezig houden met de kweek van kanaries en daarom ook meer gingen letten op plotselinge veranderingen. Eén van de grootste pioniers uit de beginjaren van onze eeuw was de heer P. J. Helder uit Leeuwarden, een destijds zeer bekend zangkweker met een zeer grote kennis van de zang van de kanarie en in het bezit van een goed muzikaal gehoor (bezat zelf ook een goede stem en zong op 85-jarige leeftijd samen met mijn vroegere buurman nog mee in een zangkoor in Leeuwarden). Maar naast het kweken van zangkanaries had hij zich in de loop der jaren sterk gespecialiseerd op de kleurkanariekeek en op een tak van sport die later eigenlijk nooit tot ontwikkeling is gekomen, de „kleur-zang kweek”. Naast kanariekeeker was hij ook de eerste „docent”, die anderen ging opleiden tot keurmeester. Bekende leerlingen van hem, die behoorden tot de eerste geëxamineerde kleurkeurmeesters waren de heren L. Flipsen en H. H. Bosman.

In 1910 ontdekte de heer Helder tussen de jonge kanaries, die hij gekweekt had uit een paar gewone groene kanaries, een exemplaar dat aanmerkelijk lichter van kleur bleek te zijn dan z'n groene ouders. Aan

deze lichtere kleur gaf hij de naam „AGAAT”, een naam die werd ontleend aan de delfstof agaat, een siersteen welke is opgebouwd uit verschillende laagjes kiezelzuur. Deze steen komt voor in blaasvormige holtes in vulkanisch gesteente en werd vroeger vooral gewonnen in Oberstein bij Trier. De kleur van de eerste agaat-kanarie toonde veel gelijkenis met de kleur van deze steensoort, nl. „opgebleekt groen”. Als we de huidige agaatkleur gaan vergelijken met de groene kanarie, dan blijkt dat de term „opgebleekt groen” niet geheel juist is. De eerste door Helder gefokte agaten waren dan ook donkerder dan die welke we nu kennen. De gewijzigde kleur ten opzichte van groen ontstond door een mutatie waardoor de normale maximale ontwikkeling van het bruin-phaeomelanine achterwege bleef.

Tussen de bestreping en aan de toppen van de gehele rugbevedering werd een verminderde hoeveelheid bruin waargenomen, waardoor naast het bruin ook het zwart in kleurdiepte lichter was geworden.

In het begin van de agaatkweek sprak men dan ook vaak van „opbleken” van de kleur en werd de verantwoordelijke factor voor de verminderde phaeomelanine-ontwikkeling de „opbleek-factor” genoemd. Naarmate de technische hulpmiddelen zich verder ontwikkelden, ontstonden ook voor de kanariekeekers mogelijkheden om de bevedering te onderwerpen aan microscopische onderzoeken.

Het resultaat van dergelijke onderzoeken is dat we bij de agaatkanarie niet meer kunnen spreken van een opbleken van de bruine kleur, maar wel van een reductie van de phaeomelanine, zodat we tegenwoordig spreken van de le-reductiefactor die verantwoordelijk is voor de kenmerkende agaatkleur.

Bij de bespreking van de groene kanarie is reeds vermeld dat in de bevedering, in het bijzonder in de rugdekveertjes, zowel de zwarte als

de bruine kleur aanwezig is, en deze samen verantwoordelijk zijn voor een bepaald kleurbeeld.

Doordat de bruine kleur bij de agaat vermindert, reduceert, zal het totale kleurbeeld ook wijzigen; ook het zwart wordt lichter.

De eerste agaten waren erg donker van kleur, maar dank zij een selectieve kweek zijn we er in geslaagd om inderdaad agaten te brengen, die ook een lichtere zwarte bestreping en lichtere vleugel- en staartpennen bezitten.

door H. K. v. d. Wal.

de geschilderde astrilde

Man.

De naam „geschilderde astrilde” wordt in ons land slechts zelden door de liefhebbers gebezigd. Meestal worden ze genoemd met hun wetenschappelijke naam, *Emblema picta*.

Ze komen voor in de zeer warme en droge gebieden in Noord- en Noordwest-Australië. Plaatselijk in groten getale en daar waar zich een riviertje of bron bevindt. Door het in cultuur brengen van gronden zijn er ook meer waterlopen en bronnen aangelegd, wat zeker aan deze vogelsoort ten goede is gekomen. Het zijn dan ook echt geen nomaden meer.

Het zijn vriendelijke en goedmoedige vogels welke mogelijk in een voor hen nieuwe omgeving nog wat schuw kunnen zijn maar zich al- lengs, vooral tegenover hun verzorger, meer vertrouwelijk gedragen.

Een paartje onderneemt alles teza- men zonder dat ze overigens be- hoefte hebben aan lijfelijk contact. Zo zal men maar weinig kunnen zien dat deze vogels bij elkaar wat in de veren zitten te snavelen; ook slapen doen ze niet dicht tegen el- kaar aan, er is altijd wel enige af- stand.

Voor wat lagere temperaturen zijn ze niet zo gevoelig. Gebleken is

dat ze zonder enig nadeel tempera- turen tot ongeveer plus 8 graden C. gemakkelijk verdragen.

Op een goed mengsel zaden voor kleine tropen, aangevuld met eiwit- rijk dierlijk voedsel, zoals eivoer ge- mengd met wat insecten — meel- wormen, miereneitjes, maden etc. — zullen ze in een uitstekende con- ditie blijven. Het menu kan, zij het wel met mate, worden aangevuld met groenvoer en gekiemde zaden. Zowel het groenvoer als de gekiem- de zaden dienen vers en fris te zijn. Staat een bakje met dergelijk voedsel al ruim een dag binnen hun bereik, dan zullen ze dat verder on- aangeroerd laten. Ook hier dus weer **RANTSOENEREN!**

Wat het opnemen van zaadjes be- treft is het nog interessant te ver- melden dat ze dit het liefst doen vanaf de grond. Zaden uit bakjes nemen ze wel op, misschien omdat het niet anders kan, maar liever niet. Geschilderde astrilden zijn bij uit- stek geschikt om te houden en te kweken in goed beplante volières. Daarin voelen ze zich het beste thuis en vooral wanneer zo'n volière dan ook nog eens op een zonnige plaats staat, is dat ideaal voor ze. Regelmatig zult u dan kunnen zien dat ze, zittend op een stenen pla-

teutje of in een laagje zand, lief- hebbers zijn van een zonnebad.

Het verdient aanbeveling om in een goed beschut hoekje van de volière een laag bosgrond aan te brengen. Daarin maken ze dan een kuiltje dat als slaappleats dient en waarin ze dan de nacht doorbrengen. Ze sla- pen dus niet in de struiken of in slaapnesten.

Ondanks hun voorkeur voor goed beplante volières zijn er ook goede kweekresultaten in ruime broed- kooien behaald.

Met hun eventuele medebewoners in de volière zullen ze geen moei- lijkheden maken; ze bewaren de nodige afstand. Alleen in de broed- tijd zullen ze hun eigen gebiedje beslist vrijhouden en eventuele nieuwsgierigen verjagen.

Zoals de kleurenfoto's u duidelijk tonen, is er een uiterlijk waarneem- baar verschil tussen man en pop. Het vrouwtje mist voor het grootste deel de rode veerpartijtjes op kopje en onderzijde. Bovendien is het zwart wat matter van tint met een bruinachtig waas.

Hun grootte is ongeveer 10 à 11 cm. Opvallend is hun lange en spitse snavel. De balts bestaat uit een vrij lange ceremonie tijdens welke de man op een niet onaangenaam

Pop.

emblema picta

klinkende wijze van zich laat horen, waarbij hij tevens nadrukkelijk pronkt met zijn rood gekleurde bevedering op buik en onderlichaam. Tijdens de balts houdt hij geen grasspriet of strootje in de snavel, iets wat we bij andere astrildes vaak wel kunnen waarnemen.

Na de balts volgt al vrij snel de paring. Mocht deze wat lang uitblijven dan zal het popje, wanneer ook zij in de juiste broedstemming verkeert, dit aanmoedigen en als het ware uitlokken. Na de paring, welke meestal op de grond plaatsvindt, beginnen de vogels aan de nestbouw. Het nest wordt gebouwd in dichte struiken vlak boven de grond. Waarnemers meldden dat er ook nesten zijn gevonden op een hoogte van ongeveer 1 meter.

Het mannetje maakt eerst van allerlei materialen, zoals stugge plantenbladeren, kleine steentjes, stukjes houtskool, kluitjes aarde etc., een stevig fundament. Vervolgens draagt hij grashalmen en sprietten aan, welke het popje dan weer voor het bolvormige nest verwerkt, dat boven op het fundament wordt vastgezet. In Australië zijn hun nesten meestal niet voorzien van een insluitgang, terwijl dat wel het geval is geweest in voliëres.

Gelijktijdig met het aanbrengen van het koepeltje van het nest wordt ook de binnenzijde met zachte vezels en haren gestoffeerd. Het gehele bouwwerk, dat soms wel eens een slordige aanblik geeft, is in ongeveer 3 dagen gereed. Hierna legt het popje haar 4 tot 6 witte eitjes. Vanaf het derde eitje wordt er gebroed en zowel man als pop doet dat. De broedduur varieert van 15 tot 19 dagen en is afhankelijk van het jaargetijde. In een warme periode is de broedduur korter dan in een koudere periode.

De jongen zijn volledig naakt en hun huidskleur is donkerrood. Veel levend voedsel, zoals miereneieren, maden, geknipte meelwormen, fruitvliegjes, plantenluis etc. etc. is van levensbelang, evenals overigens wat gekiemde zaden en eivoer. Hebben de oudervogels hierover niet of onvoldoende de beschikking, dan zal dit zich onherroepelijk wreken. Men dient er van uit te gaan dat de jongen gedurende de eerste 14 dagen met in hoofdzaak levend voer worden grootgebracht.

Als de jongen 21 tot 25 dagen oud zijn, verlaten ze het nest nadat ze eerst al enkele dagen vanuit de invliegopening de omgeving hebben verkend. Eenmaal uitgevlogen keren

ze nog enkele dagen naar het nest terug om daarin de nachten door te brengen. Lang duurt dat niet; in een wat later stadium zoeken ook zij een goed beschut plekje, bij voorkeur op de grond, op.

Bij pas uitgevlogen jongen is het geslacht moeilijk vast te stellen. Ze gelijken dan erg veel op het volwassen popje, met dien verstande, dat de kleur van hun gevederte nog valer is. De witte veertjes zijn meer grijsachtig en de rode kleur van snavel en veertjes is nog lang niet sprekend. Op een leeftijd van 4 weken zijn ze zelfstandig en als ze ruim 10 weken oud zijn begint de jeugdruï. We kunnen dat vaststellen vooral op het kopje, waar bij de mannetjes dan de eerste rode veertjes zich aankondigen. Dan ook beginnen de vogels u te laten horen dat ze er zijn.

Foto's van Horst Bielfeld.
Tekst Cevab.

spotlijsters

Amerikaanse Spotlijster, *Mimus polyglottos*.

Onder de zeer vele vogelfamilies vormen de spotlijsters toch wel een apart geheel. Het zijn nogal grote, beweeglijke en tegelijkertijd ook nogal luidruchtige dieren, die dus niet voor kleine kooien geschikt zijn. Er bestaan verschillende soorten spotlijsters en een van de bekendste is wel de Amerikaanse spotlijster die, zoals de naam al aanduidt, uit de U.S.A. komt.

Deze vogel is omstreeks 25 cm groot en is bruin van kleur. In de staart bevinden zich wel enige witgekleurde of gedeeltelijk witgekleurde pennen. Daar beide geslachten gelijk gekleurd zijn, is het uitermate moeilijk om mannetje en vrouwtje van elkaar te onderscheiden.

Nu wordt wel beweerd, dat het vrouwtje kleiner van stuk zou zijn, maar dit is beslist geen zeker kenmerk, zoals ik zelf heb geconstateerd.

Spotlijsters worden hier niet zo heel veel gehouden en ik denk dat dit mede komt door het feit dat ze als nogal onverdraagzaam te boek staan.

Merkwaardig is echter, dat dit per exemplaar verschilt: zelf hebben wij een viertal exemplaren gehouden in gezelschap van Japanse nachtegallen, verscheidene wildzangvogels en kanaries. Nu moet ik er wel onmiddellijk bij vermelden, dat de volière waarin ze zich bevonden, ruim van afmetingen was en voldoende schuilmogelijkheden bood.

In het land van herkomst worden de spotlijsters graag gehouden en niet om hun verenpak, want dit is vrij eenvoudig gekleurd, zoals boven is beschreven. Nee, waar het om gaat bij deze lijsters is de zang.

En deze zang is werkelijk prachtig om te horen; van zacht rollende melodietjes gaat het tot harde melodieuze fluittonen.

In dit zangwerk zitten bovendien zeer veel imitaties verwerkt. Is de vogel bijvoorbeeld in de buurt van kanaries of kippen gehuisvest, dan zal men beslist na enige tijd de bij die soort passende geluiden kunnen horen. Maar ook andere geluiden kunnen worden nagebootst: het piepen van deuren, het knarsen van grind enz. Wel is het zo, dat dit imitatietalent per vogel erg verschilt: de ene vogel doet dit meer en leert sneller dan de andere. Ook kunnen, zachte, bijna onhoorbare tonen worden geproduceerd. U ziet wel, te veel om op te noemen.

Net zoals bij vele andere vogelsoorten is het alleen de mannelijke vogel, die zich zo uitslooft met zijn gezang: de poppen maken wel wat geluid, maar dit kunnen we niet onder het hoofdstuk „zang” onderbrengen!

Aan het begin van dit artikel heb ik al geschreven dat ik dit eigenlijk geen vogel vind voor een kooi. Volgens mij komt hij veel beter tot zijn recht in een ruime, beplante buitenvolière. Ook in de winter kan de spotlijster in die buitenvolière blijven, waarin dan wel beschutte plekken moeten zijn. Zelfs in de winter kan de spotlijster goed zingen, hoewel hij fanatieker aan de gang gaat bij wat hogere temperaturen.

Het voedsel dient te bestaan uit een basismengsel van universeelvoer, met daarbij gesneden vruchten (bijv. appels), rozijnen, al dan niet geweekt enz. Al naar gelang van het seizoen moet men ook bessen, kersen e.d. geven. Zo zijn ze bijvoorbeeld verzot op lijsterbessen en de bessen van de kamperfoelie. Maar ook kruis- en rode bessen zijn uitstekend. Bij het voer moet dagelijks wat groenvoer verstrekt worden.

Verder dienen dagelijks meelwormen te worden gegeven. Met deze

meelwormen zijn ze met wat geduld behoorlijk tam te maken: na enkele weken voorzichtige omgang eten ze de geliefde insecten uit de hand.

Tevens zijn ze dol op regenwormen, engerlingen, emelten, vliegen enz. Met voederen met gewone regenwormen moeten we wel voorzichtig zijn omdat is gebleken dat deze soms tussengastheer voor bepaalde parasieten zijn.

Altijd moet er een ruime schaal badwater klaar staan, omdat ze gek zijn op het nemen van een bad. Als men ze na het bad ziet, kan men nauwelijks geloven dat ze mooi op zullen drogen, zo „verpieterd” zien ze er dan uit. Door het feit dat er vaak alleen mannen worden gehouden voor de zang, of poppen, die voor niet-zingende mannen worden gehouden, wordt er met deze soort niet bijster veel gefokt. Ook de omstandigheid dat deze lijsterachtigen veel ruimte nodig hebben zal er wel mee te maken hebben.

Toch kunnen ze in de volière tot broeden overgaan: in een struik bouwen ze dan een vrijstaand nest, hoewel er ook gevallen bekend zijn van vogels die het bouwsel op een richel in de volière maakten. Er worden ongeveer 5 groenachtige eieren gelegd.

De jongen worden vrijwel uitsluitend met levende insecten gevoerd en dit stuit in gevangenschap wel op problemen. We moeten het menu in zo'n geval dan ook uitbreiden met maden, sprinkhanen, krekels e.d. Beide laatstgenoemde insectensoorten kan men kopen of bestellen bij de grotere dieren-specialisten. Vooral winkels die gespecialiseerd zijn op reptielen, kunnen vaak uitkomst bieden, omdat die insecten als voedsel voor reptielen worden gebruikt.

In de opfoktijd kunnen ook heel goed pasgeboren muisjes of hamstertjes worden gegeven, hoewel niet iedere liefhebber dit leuk zal vinden, maar . . . nood breekt wet in zo'n geval.

Het is te hopen dat veel mensen deze vogelsoort gaan houden en vooral kweken, zodat we niet altijd afhankelijk zullen blijven van importen. Want **kweken** met een bepaalde vogelsoort moet toch altijd ons einddoel blijven bij in- en uitheemse vogels! !

J. Versloot.

Orchidee.

Roos.

Sering.

over bloemen en planten

bloemen verzorgen

In de winter zijn de meeste kamerplanten in rust, dat wil zeggen dat er weinig groei in zit. Voor een kleurig accent in huis zullen we het dan ook doorgaans zoeken bij snijbloemen. De keus mag dan misschien niet zo groot zijn als in de zomermaanden, er is toch een flinke verscheidenheid. Bolbloemen — **tulpen, narcissen en hyacinten** — komen er nu steeds meer en van lieverlee zal de prijs wat dalen, wat echter ook met de weersomstandigheden te maken heeft. Bij koud weer (hoge stookkosten) zijn bloemen doorgaans duur.

Neem de bloemen goed verpakt mee naar huis en laat ze in een niet al te warme ruimte in een emmer met water acclimatiseren. Gebruik in de vaas snijbloemenvoedsel voor bolbloemen: dat houdt het water schoon en geeft langer plezier van de bloemen. Denk er om: geen blad in het water; dat maakt dat bloemen minder lang mee gaan.

Onkruiden

Ook **chrysanthen** zijn er volop. Met snijbloemenvoedsel in het water blijft het blad langer groen, net zo lang als de bloemen mooi blijven. Wat dat betreft is een chrysanthe bijzonder sterk, vele houden het langer dan een week uit!

Ook geïmporteerde bloemen, waaronder orchideeën, zijn te koop. Met wat sierlijk blad erbij kan je er in een bakje of kleine vaas iets aardigs van maken. Heel fraai en wel 3 weken houdbaar zijn **Cymbidium-bloemen**; vroeger werden ze los verkocht, maar sedert een paar jaar worden miniatuurvormen met kleinere bloemen als tak verkocht, prachtig! Een vaas met nauwe hals zal ze het mooist laten uitkomen. Vorige generaties kenden in de winter heel weinig snijbloemen. Al vroeg in het jaar kwamen takken **seringen** in de bloemenwinkels, heerlijk geurend, maar niet zo sterk. Ze zijn er nu wéér en u kunt er wel een week plezier van hebben, met heesterchrysal in het water! Dat hoort er dan wel beslist bij.

Tip:

Narcissen en tulpen mogen alleen bij elkaar in een vaas worden gezet als de narcissen vooraf een dag zijn uitgeslijmd (apart).

Dit artikel is u aangeboden door BUREAU VOORLICHTING BLOEMEN EN PLANTEN, Koninginnegracht 102 te 's-Gravenhage.

varkensgras

(*Polygonum aviculare*)

Evenals het Perzikkruid behoort het Varkensgras tot de familie der veelknopigen, hetgeen duidt op de plantstengels. Elke stengel is samengesteld uit korte stengeltjes, die aan elkaar vastzitten d.m.v. een „knoop”. Uit deze knoop komt een blaadje met in de oksel één of meerdere bloempjes. Hieruit ontstaan de zaadjes met een donkere, roodbruine kleur. Deze zaadjes nu vormen een welkome aanvulling op het menu van o.a. vinken, putters, groenlingen, sijsjes en zeer veel exotische vogels.

Ook de in het wild levende vogels, vooral de mussen, eten graag en veel van de rijpe zaden.

Varkensgras is te vinden op plaatsen waar de grond stevig is aangelopen. Zoals op paden. Als u het uit de grond wil trekken bemerkt u wel wat voor een taai wortelgestel deze plant heeft. Vaak krijgt men de wortels niet eens uit de grond getrokken en breekt de plant af! Varkensgras is gemakkelijk te herkennen, hoewel het totaal niet op gras lijkt.

Het vormt soms wel 80 - 90 cm lange stengels, die plat op de grond liggen. De plant heeft dan veel weg van een spinneweb. De op de foto afgebeelde plant had zelfs een doorsnee van maar liefst 220 cm!

U weet reeds dat de naam „Polygonum” in „veel-knoop” vertaald moet worden. De soortnaam „aviculare” duidt op het feit dat de vo-

gels graag van deze plant gebruik maken bij hun maaltijd.

„Aviculare” is afgeleid van „avicular”, wat „vogeltje” betekent. Maar waar komt die naam „Varkensgras” dan toch vandaan, hoor ik u al zeggen.

De verklaring hiervan is niet zo moeilijk. Om haar geneeskrachtige eigenschappen werd ze vroeger gebruikt als voedsel voor zieke varkens. Daarnaast schijnt ze zelfs voor de menselijke maag en ingewanden ook erg veel gebruikt te zijn bij kwalen en klachten van verschillende aard.

Als u ze echter aan uw vogels geeft, is dit meer dan voldoende.

Voor lichamelijke moeilijkheden kunt u beter bij uw huisarts te rade gaan.

P. J. de Penning.

uw vraag? ons antwoord!

Vraag:

Ik heb het afgelopen kweekseizoen met het kweken van grasparkieten iets meegemaakt waarvan ik nooit tevoren iets heb vernomen en mijn vraag is of zulks ook bij anderen bekend is.

In 1976 heb ik een koppel grasparkieten gekocht, ik ben met dat koppel toen erg laat gaan kweken, maar ondanks dat brachten ze mooi 2 nestjes met in totaal 12 jongen groot. Dit jaar 1977, ben ik met dat koppel begin maart begonnen. In de eerste ronde, 4 jongen. Een tweede nest in mei leverde 7 jongen op. In juli hadden ze weer 4 jongen. Het is met dit laatste nest dat ik iets verschrikkelijks heb beleefd. De beleefd. De jongen waren al zo groot dat ze elk moment uit het blok konden komen. Omstreeks die

tijd kwam ik in de kooi en toen zag ik dat een van die jongen over de bodem waggelde. Zijn kop was helemaal kapot, ogen dicht gepikt en de snavel geheel er af, kortom, hij was afschuwelijk toegetakeld. De oude pop had allemaal bloed rond de snavel dus zij moest aan die toegebrachte verwondingen debet zijn. Even later werd dat vermoeden bevestigd want waar ik bij stond achtervolgde zij de jonge vogel om daar weer enorm op los te pikken. Toen ik in het nestblok keek zag ik dat twee andere jongen ook op diezelfde manier waren toegetakeld. Een was er nog ongeschonden en die heb ik dan ook direct apart gezet. De andere drie vogels heb ik helaas moeten dood maken; ik vond dat verschrikkelijk, maar er was

niets aan te doen. Komt zoiets meer voor????

J. N. te S.

Antwoord:

Het verhaal van de heer U. is niets nieuws. Het komt wel meer voor, overigens en gelukkig niet zó vaak, dat poppen haar eigen kroost doodpikken. Het zijn dan ware kannibalen. De oorzaak is een storing in het broedproces. Zoals u weet wordt de voortplantingscyclus zoals nestbouw, paring, eierafzet en het eigenlijke broeden geregeld door hormonale werking. Treedt nu een storing op in de productie van een bepaald hormoon dan kunnen de gevolgen zeer verschillend zijn. De ene keer legt een pop dan zoveel eieren dat ze er zelf het loodje bij legt, een andere keer loopt ze weg van de eieren. Ook komt het wel voor dat de drang naar een nieuw legsel zo sterk is dat de nog aanwezige jongen van een vorig legsel als indringers worden beschouwd, met het door de heer N. ervaren gevolg. Meestal moet de oorzaak toch bij de kweker worden gezocht. De heer N. heeft, zeker wel onbewust, te veel van dit koppel geëist. 27 jongen kweken van een koppel en binnen één jaar is vragen om moeilijkheden. Ik wil hem dan ook adviseren om de desbetreffende pop minstens 9 maanden rust te geven. Verder dient als regel te worden gehandhaafd dat een koppel niet meer dan twee legsels per seizoen afwerkt.

Vraag:

Gaarne wilde ik weten wat ik voor vogels bij kanaries en zebra-vinken kan zetten zonder dat het storingen geeft. Ze verblijven in een volière, waarvan het binnenvolier ook verwarmd kan worden.

H. R. te H.

Antwoord:

Bij bovengenoemde vogels kun je eigenlijk alle soorten zaadeters van gelijke of nagenoeg gelijke grootte houden. Men dient er echter wel rekening mee te houden dat bijvoorbeeld zebra-vinken en bandvinken nogal gemakkelijk nestjes van andere vogels verstoren. Duidelijk gericht kweken is in een gezelschapsvolière niet gemakkelijk.

Vraag:

Ik zit met enkele eigen kweek mozambiquesijsjes. Ik heb 3 jongen welke in september zijn geboren.

Het spreekt voor zich dat deze jonge vogels in oktober en november niet op volle kleur zijn en het eigenlijk onzin is om die vogels in te sturen op de tentoonstelling. Ons TT-bestuur zegt echter dat deze vogels volgend jaar niet als eigen kweek mogen worden ingezonden. Ik ben het daarmee niet eens.

C. B. te C.

Antwoord:

Het antwoord is te vinden in het vraagprogramma dat elk jaar in het julinumnummer van dit maandblad wordt gepubliceerd. Men ziet daarin dat agaporniden, grote parkieten en tropische vogels gedurende twee jaar kunnen worden ingezonden als eigen kweek. Vogels dus welke in 1977 zijn geboren kunnen op de TT in 1978 zonder meer als eigen kweek laatste broedjaar worden ingezonden.

Vraag:

Ik kweek al jaren „normaal grijze“ zebra-vinken met nogal wisselend succes. Dit jaar heb ik een eigen kweek overjarige man, met goede tekening en witte buik, gepaard aan een gekochte, dus voor mij onbekende pop, met een iets te bruine aanslag (dit bij gebrek aan beter). Alle jongen uit dit koppel hebben een goede bouw en een goede tekening, zoals omschreven in de standaard-eisen, met dien verstande, dat wel enkele vogels een iets te bruine aanslag hebben. Mijn probleem is echter, dat alle jonge vogels van bovengenoemd koppel dezelfde grote afwijking vertonen, nl. een geheel zwarte staart zonder ook maar de minste blokvorming. De jongen van bovengenoemde man toonden het vorige jaar deze afwijking niet.

Mijn vragen zijn nu:

Kunt u mij misschien verklaren hoe deze afwijking heeft kunnen ontstaan?

Heeft het enige zin met deze vogels door te kweken en zo ja, hoe kan ik dan het beste verder handelen?

Uit de in mijn bezit zijnde literatuur heb ik de oorzaak niet kunnen uitzoeken. Hopende dat u mij hierbij zult kunnen helpen.

F. B. te U.

Antwoord:

Het is inderdaad een vreemd verschijnsel, dat uit een bepaalde combinatie bij uw zebra-vinken jongen worden geboren, die totaal geen

blokmotief in de staart hebben, doch een geheel zwarte staart tonen.

In eerste instantie dacht ik hier aan het zogenaamde overvloedig melanisme, d.w.z. een tijdelijke opeenhoping van melanine (kleurstofkorrels), zoals we dat bijvoorbeeld aantreffen bij de zgn. „zwartwangzebravink“. Dit verschijnsel is niet blijvend en verdwijnt dus na enige tijd.

Bij nader inzien geloof ik echter, dat de zwarte staarten bij uw zebra's toch moeten worden toegeschreven aan een bepaalde mutatie. Hoe zo'n afwijking ontstaat is niet precies te verklaren. Het is nl. een plotseling optredende verandering in de erfelijkheidsregels.

Het heeft zeker zin om met deze vogels door te kweken. Zo er echt sprake is van een mutatie, moet u deze namelijk zien vast te leggen. Dit kunt u bewerkstelligen door verschillende paringen, waarbij u bewust inteelt moet toepassen.

In uw geval is het duidelijk dat de afwijking moet worden toegeschreven aan de moeder. Uit de vader kweekte u eerder immers normale jongen?

Ik raad u dan ook om de mutatie te behouden door toepassing van de paring broer x zus, of zoon x moeder.

Eerder heb ik in dit orgaan wel eens geschreven, dat we bij de zebra-vinken nog heel wat mutaties kunnen verwachten. Wellicht bent u één van de eersten die met een nieuw „produkt“ komt aandragen.

De naam lijkt mij niet zo moeilijk, want we kennen reeds de zwartmasker en de zwartborst, maar nog niet de zwartstaart!

Vraag:

Al jaren houd ik mij bezig met het fokken van kanaries, maar nog altijd kom je voor vragen te staan waar je het antwoord op moet schuldig blijven. Ik ben 'n grote voorstandster van het geven van verse onkruidzaden, zoals weegbree, herderstasje, zuring, perzikkruid, duizendblad, muur etc.

Nu was er laatst iemand die voor onze vereniging een lezing verzorgde en die vertelde ons dat het levensgevaarlijk was om vers onkruid te geven, omdat de buitenvogels voor 90% een of andere nieuwe ziekte zouden hebben. De naam van die ziekte is mij ontschoten. Als je nu je vogels onkruiden zou geven, liep je gerede kans dat je vo-

gels ook besmet zouden worden. Mijn vragen zijn dan ook: kun je zonder enig gevaar onkruiden plukken en aan je vogels geven. Zijn er, zo is dan mijn tweede vraag, zijn er wel eens onderzoekingen gedaan of bepaalde onkruiden het pigment van een vogel, zowel ten kwade als ten goede, kunnen beïnvloeden. Mijn 3e en laatste vraag is: voor de bereiding van krachtvoer gebruik ik sojabloem. Nu zei mij laatst iemand, die uit Indonesië komt, dat je sojabloem alleen maar gekookt of gebakken mag gebruiken, daar er in de rauwe bloem schadelijke stoffen zouden zitten. Is dat waar?

Mevr. C. v. d. T. te S.

Antwoord:

Van een of andere ziekte door het verstrekken van onkruiden is mij niets bekend. Verse onkruidzaden, MET MATE-VERSTREKT, zijn voor vele vogels een begeerd voedsel waarin een rijkdom aan eiwitbouwstoffen aanwezig is. Betreft het echter onkruidzaden welke met landbouwgif in aanraking zijn gekomen, dan zijn ze levensgevaarlijk. De vogelliefhebber moet, wanneer hij onkruiden vergaart, er wel van overtuigd zijn dat deze niet zijn bespoten. Als voedsel alleen (of te veel ten opzichte van het totale dagrantsoen) verstrekken van verse onkruiden brengt veel verplichte vocht-opname met zich mee en dat kan tot problemen leiden.

Onkruidzaden met een hoog koper-(CU)gehalte beïnvloeden de kleur (pigment) van de vogel. Te veel wilde wikken geven blaauwzuurvergiftiging. Na opname zitten de vogels apatisch op stok, vermageren snel en sterven na enkele dagen.

Soyabonen bevatten een stof (soyacine) die het eiwitplutsende enzyme trypsine afbreekt. Door toosten of stomen (koken) wordt deze stof verwijderd en is soya als **grondstof** in de vogelvoeding wel bruikbaar. Wel moeten we er rekening mee houden dat soyabonen en soyameel een veel te hoog eiwitgehalte bevatten om er veel van te kunnen voeren en we geven gauw te veel gezien de opnamecapaciteit aan voer van vogels van 25 - 100 gram lichaamsgewicht maar klein is.

De soyaboon in natuurlijke vorm bevat tevens nog een hoog oliegehalte. Voor warm gehuisveste vogels zou het vetgehalte in het rantsoen te hoog kunnen zijn door extra toevoeging van niet ontvette soya.

suikervogels

(1)

(cyanerpes cyaneus)

Tekst en foto's: A. J. Mobbs,
Engeland
Vertaling: Johan Ingels

Suikervogels (Coerebidae) zijn een groep van kleine, meestal kleurrijke vogeltjes, die onder de liefhebbers ook wel honingzuigers genoemd worden. De meeste soorten zijn ideale volièrevogels en helemaal niet duur. Ze zijn bovendien erg mooi en leven jaren lang. Alle soorten gaan ook gemakkelijk tot broeden over, als ze tenminste onder de juiste omstandigheden gehouden worden.

Zoals alle exotische vogels moeten ook suikervogels zorgvuldig ingewend worden. Pas ingevoerde exemplaren, ook degene die voor een volière bestemd zijn, moeten daarom eerst in een kooi worden ondergebracht, tot het vast staat dat ze wel degelijk het voorgedruide voer aanvaarden en eten. Exemplaren die onvoldoende kunnen vliegen, bijv. omwille van gehavende veren, mogen pas nadat ze volledig zijn uitgegroeid, in een volière worden ondergebracht; zo niet, dan kunnen ze bij een flinke regenbui doornat op

de grond terechtkomen en verder verkleumen tot ze het niet meer overleven.

Eens ingewend kunnen de sterkere soorten rustig in een onverwarmde volière worden losgelaten, althans in de zomer; van begin oktober tot midden mei moeten ze in een verwarmde binnenvolière. Ze kunnen natuurlijk ook in een ruime kooi binnenshuis overwinteren. In beide gevallen zal men wat extra licht moeten geven om de donkere winterdagen wat korter te maken, zodat de uitputtende winternachten wat minder hard aankomen.

Suikervogels zijn ook uitstekend geschikt voor een beplante binnenvolière of een beplante serre, waarin o.a. de geelpootsuikervogels het zeker goed zullen stellen naast o.a. brilvogeltjes, yuhina's e.d. Zelfs wanneer men niet over voldoende ruimte beschikt en de vogels zomaar onderbrengt in een grote kistkooi, dan nog doen ze het uitstekend; er zijn gevallen bekend waar-

in ze het zo zelfs veel langer en beter deden dan in een volière.

Alle suikervogels moeten voortdurend over nectar beschikken. Nectar geeft men best in de populaire „kolibribusjes“; in open drinkbakjes gaan ze te gemakkelijk baden met alle nare gevolgen vandien. Bijna alle soorten vruchten worden aangenomen; de voorkeur geven ze echter aan sinaasappelen, zoete druiven en rijpe peren. Vliegmaden en meelwormen worden aangenomen, alhoewel ze voor de kleinere soorten bij voorkeur klein gesneden worden. Als afwisseling kan om de andere dag wat cake, gedrenkt in honingwater, gegeven worden. Dit voer geeft men best in een klein glazen potje om te vermijden dat de vogels kleverige veren halen aan dit voer. Fruitvliegjes mogen ze graag, maar de kweekpotten moeten afgedekt worden met gaas; het is bekend dat vogels soms het eten van rotte bananen bijv. niet overleefd hebben.

Wanneer de vogels in een kistkooi zijn ondergebracht, geef ik er de voorkeur aan ze vliegen te i.p.v. fruitvliegjes. Om steeds voldoende vliegen te hebben neemt men liefst een zestal konfituurglazen, waarin men een bodem van houtzaagsel of zemelen giet en waarop men een deksel met luchtgaatjes schroeft. In drie van de zes glazen doet men een 30-tal vliegmaden; die zullen weldra gaan verpoppen, zeker als men de glazen warm zet. Wanneer de vliegen uit de poppen beginnen te kruipen, doet men ook maden in de andere drie glazen. Men voert de vliegen liefst uit de hand; een zestal 's morgens en evenveel 's avonds. Wanneer een glas uitgeput raakt, kan men het eenvoudig uitwassen en de gehele cyclus opnieuw beginnen.

Tet „aanreiken“ uit de hand van vliegen zal de vogels erg vertrouwelijk maken en zelfs de meest schuwe zullen weldra leren om die versnaperingen persoonlijk te komen ophalen! Deze vliegen kunnen erg groot lijken voor zo'n kleine vogel, maar toch weten zelfs de kleinere soorten er weg mee!

Zoals alle nectarende vogelsoorten moeten ook suikervogels een badgelegenheid ter beschikking hebben. Voor de volière geeft men ondiepe aarden waterschalen, voor een kistkooi neemt men beter een plastic badhuisje. Ze zijn ideaal en

nen kan ze de ganse dag aan de oorkant van de kooi laten hangen. De best bekende en ook de meest ingevoerde soort is zeker wel de oodpootsuikervogel of beter de blauwe suikervogel (*Cyanerpes cyaneus*). In zijn pracht- of broedkleed is het mannetje fantastisch mooi; de vleugels, staart, rug en de oogstreek zijn fluweelachtig zwart, terwijl de binnenkant van de vleugels prachtig kanariegeel is. De bovenkop is schitterend turkoois; voor het overige is het mannetje purperblauw. De lange, lichtgebogen snavel is zwart; de poten zijn levendig rood. Buiten het broedseizoen lijkt het mannetje op het popje; bovenaan volledig groen, met een geelwitte keel en wenkbrauwenstreep. De zuik is bleekgroen met bruingrijze streepjes. Mannetjes, die niet op kleur zijn, kan men herkennen aan de rode pootjes; de popjes hebben namelijk bruinrode pootjes.

Deze suikervogel schijnt niet erg regelmatig uit te ruien voor wat zijn prachtige broedkleed betreft; soms moet men meer dan een jaar wachten vooraleer een mannetje zijn volledig blauwe verenpakje krijgt.

Mannetjes die worden ingevoerd in een half-om-half verenkleed doen er soms wel meer dan één rui over om volledig op kleur te komen.

De blauwe suikervogel is een sterke soort en eens ingewend is het niet moeilijk om ze in uitstekende conditie te houden.

Koppeltjes leven meestal vreedzaam bij elkaar; maar mocht één van beide partners voor de andere in broedconditie komen, dan kunnen er moeilijkheden ontstaan. Bekend is dat deze soort wel eens in een grote kooi wil broeden; maar een veel grotere kans op succes heeft men natuurlijk wanneer ze in een beplante buiten- of binnenvolière zijn ondergebracht. Het nestje is meestal een erg fragiel bouwseltje van planteworteltjes, grassprietjes en ander plantaardig materiaal; een draadnestje als bodemsteun kan gegeven worden en wordt ook soms aanvaard.

Het broedsel bestaat uit 2 eitjes; ze zijn wit met bruine vlekjes; hoofdzakelijk aan het stompe uiteinde. Het popje broedt alleen, het mannetje wil wel helpen de jongen te voeren. Het broeden zelf vraagt zo'n 12 tot 13 dagen; het uitvliegen van de jongen kan men na nog eens 14 dagen verwachten.

suiker- en honigvogels

De meeste vogelliefhebbers gebruiken niet altijd de juiste namen voor deze vogelgroepen, die hoofdzakelijk leven van bloemennectar, besen en kleine insecten.

In Midden- en Zuid-Amerika leeft een groep die vroeger in de afzonderlijke familie **Coerebidae** werd ondergebracht. In het Nederlands spreken we over suikervogels (en niet over honingzuigers!). De voornaamste geslachten in die familie waren: **Coereba** (omvat slechts 1 soort, het suikerdiefje, **Coereba flaveola**), **Conirostrum**, **Cyanerpes** (de „echte“ suikervogels), **Dacnis** (de pitpits) en **Diglossa** (de bergsuikervogels).

Tegenwoordig worden die geslachten niet meer samengehouden in de familie **Coerebidae**, maar ze worden nu verdeeld over de families **Parulidae** (de woudzangers) en **Thraupidae** (de tangara's), (zie E. S. Grubson, „A Checklist of the Birds of the World“). De geslachten **Coereba** en **Conirostrum** horen nu bij de **Parulidae** thuis, terwijl de geslachten **Cyanerpes**, **Dacnis** en **Diglossa** bij de tangara's werden ondergebracht. De laatste geslachten, de echte suikervogels dus, behoren nu echt wel tot de tangara's!

In het Frans is de algemene naam voor de geslachten **Cyanerpes** (les sucriers), **Dacnis** (les-guit-guits) en **Diglossa** (les diglosses): les sucriers. Die ene soort in het geslacht **Coereba** noemt men toch nog „le sucrier“ en het geslacht **Conirostrum** „les conirostres“.

In het Engels spreekt men in 't algemeen over „the honeycreepers“ (ook soms over „the sugarbirds“); **Cyanerpes** (the honeycreepers),

Dacnis (the dacnis) en **Diglossa** (the flowerpiercers). De geslachten **Coereba** en **Conirostrum** noemt men respectievelijk „the bananaquit“ en „the conebills“.

In tropisch Afrika en Azië leven nog 2 vogelfamilies: **Dicaeidae** (bloesempickers; Eng. flowerpeckers) en **Nectariniidae** (honingvogels, soms ook nectarvogels; Eng. sunbirds; Fr. soui-mangas). Het voornaamste geslacht in de **Dicaeidae** is **Dicaeum** (de „echte“ bloesempickers). Deze Aziatische „flowerpeckers“ mogen niet verwisseld worden met de Zuid-Amerikaanse „flowerpiercers“.

De Afrikaanse en Aziatische honingvogels of nectarvogels zelf (**Nectariniidae**), worden nogal eens verwisseld met de neotropische suikervogels (door het verkeerde gebruik van het woord „honingzuigers“). Honingvogels (of nectarvogels) en suikervogels (niet honingzuigers!) zijn en blijven echt wel twee volledig verschillende vogelgroepen!

Tot slot nog enkele Nederlandse namen van suikervogels: de blauwe of roodpootsuikervogel (**Cyanerpes cyaneus**), de purperen of geelpootsuikervogel (**Cyanerpes caeruleus**), de glanzende suikervogel (**Cyanerpes lucidus**), de groene of zwartkop-suikervogel (**Chlorophanes spiza**), de masker- of zwartmaskerberg-suikervogel (**Diglossa cayana**), de blauwe pitpit (**Dacnis cayana**) en de zwartmaskerpitpit (**Dacnis lineata**) of ook de witbuik- of geelbuikpitpit (naar gelang de ondersoort).

Dr. J. Ingels.

de volière van de maand

Foto 1:

De 17-jarige Marcel Aarts woont in de Wildertstraat 7 te Oud Gastel en is lid van de afdeling Avis Amicitia aldaar. Hij is in het gelukkige bezit van een ruim en fraai vogelverblijf. Het binnenverblijf, groot 3,00 x 2,00 x 2,30 is opgetrokken van hout vanaf een betonnen vloer waarop een 30 cm hoog klinkermuurtje is gemetseld. Deze ruimte is voorzien van verlichting en verwarming.

Zoals de foto laat zien, bestaat de voorzijde van dit bouwwerk voor het grootste gedeelte uit glas. Aan de binnenzijde is gaas gespannen, zodat de vogels niet tegen het glas kunnen aanvliegen. Mede hierdoor kunnen ook bij goed weer enkele ramen open blijven staan. Aan de zijkant van dat binnenverblijf, daar waar deze grenst aan de buitenvlucht, is eveneens een groot raam aangebracht. Dit alles draagt er toe bij dat het een lichte en zonnige binnenkooi is waarin de temperatuur, door middel van de opengaande ramen, niet té hoog kan oplopen.

De buitenvlucht heeft dezelfde afmetingen, alleen is deze wat lager. Van boven is die vlucht afgedekt met transparante golfplaatjes. De beplanting in de vlucht is nog niet optimaal. Het geheel is pas een half jaar geleden gebouwd en planten hebben nu eenmaal wat tijd nodig om groter te groeien. Tal van zogenaamde kleine tropen bevolken de volière en we weten haast wel zeker dat ze zich daarin best happy zullen voelen.

Foto 2:

Tegen de zijwand van het schuurtje achter zijn woning vond J. Verbaan jr. aan de Baljuwstraat 12 in Montfoort een ideale plaats om zijn volière te bouwen. De constructie en het materiaal dat voor deze volière is gebruikt wijkt af van het meest gangbare. Het geraamte van de vlucht is namelijk gebouwd van profielijzer (zogenaamde holle buis, waarvan kantoormeubelen worden gemaakt). Dit geraamte is vastgezet op een fundering van trottoirbanden. De totale grootte is 2 m diep, 4 m lang en 2 m hoog. De ruimte is verdeeld in vijf vluchtjes van elk 80 cm breed. Nadat het gaas om het geraamte was gespannen, is de bovenzijde geheel afgedekt met gewapende polyesterplaten en het hemelwater wordt via een pvc-gootje afgevoerd.

Aan de voorzijde in elk vluchtje is een ronde steigerbuis in de grond bevestigd en op die steigerbuis is een vierkant houten bakje gemonteerd dat dienst doet als voedertafel. Via kleine hardplastic luikjes, die ter hoogte van de voedertafeltjes in het front van de volière zijn gemonteerd, kunnen deze voedertafeltjes van buitenaf worden bereikt.

In elk vluchtje bevindt zich een koppel parkieten zoals splendids, personata's en pracht rosella's. Verbaan merkt nog op dat een vluchtje van 2 m lengte wel wat klein lijkt voor prachtrosella's, maar zijn vogels hebben zich daarvan weinig aangetrokken en brachten 7 jongen op stok.

Foto 3:

De heer W. A. Consen, Fuchsiastraat 45 in Amersfoort is een fervent liefhebber en kweker van postuurkanaries. Hij beoefent die liefhebberij in een uitstekend geoutilleerde kweekruimte, voorzien van stromend water, verwarming en automatisch werkende verlichting. Bovendien wordt het vochtgehalte op het gewenste percentage gehouden door middel van een hygrostaat, die automatisch een bevochtigingsapparaat in werking stelt. De ruimte is opgetrokken van steen en meet 4,00 x 3,50 m. De hoogte aan de voorkant is 2,30 en aan de achterkant 2,00 m. Het dak is van hout en is bedekt met enkele lagen rubberrooid. In die kweekruimte zijn 3 vluchten geprojecteerd, te weten: een babyvlucht van 2 x 1 m; een vlucht van 2 x 2,50 m en een grote vlucht van 3,50 x 1 m. Die grote vlucht wordt gebruikt als broedruimte en tegen de wand worden dan losse broedkooien opgesteld.

In de voorzijde van het verblijf bevindt zich veel glas en ook in de deur zit glas, alsmede een ventilatiestrip. In de zijwand zijn bovendien nog drie ramen, waarvan er een kan worden opengezet. Om de kweekruimte is erg veel aandacht aan beplanting geschonken. Een ruime plantenbak herbergt talloze fraaie zomerbloeiers, terwijl tegen de zijwanden verschillende soorten klimplanten het erg goed doen.

Consen beoefent zijn hobby al weer zo'n 15 jaar en met goed succes. We zien hem regelmatig als inzender van postuurkanaries op de bondskampioenschappen en ook daar heeft hij al verschillende malen een prijs weten te bemachtigen. Wij wensen hem nog erg veel succes; vooral ook straks op de bondskampioen in Breda.

kweekervaringen opgedaan met de roodkuifkardinaal

(*paroaria coronata*)

Uit dit artikel hoeft men geen hoofdregels te trekken. Het staat vast dat er ook andere kwekers geslaagd zijn met het kweken van kuifkardinalen. Maar spijtig genoeg is, dat het zeer moeilijk is om enkele inlichtingen in te winnen betreffende de kweek ervan.

Het is nochtans zeldzaam om een kweker van exotische vogels te bezoeken die geen paartje kardinalen bezit.

Men houdt deze vogels vooral om hun schoonheid, slankheid en hun gefluit. Dit laatste trekt de meeste aandacht van de eigenaar. Dit was ook bij mij het geval!

Sinds enkele jaren bezit ik een paar kuifkardinalen, ik zeg wel een paar, daar ik niet dacht dat het een koppel was. De twee vogels zongen allebei even mooi. Mijn eerste gedachte was dan ook dat het hier ging om twee mannetjes. Maar, verliefd op mijn vogels, zou ik ze voor niets in de wereld verkocht of geruild hebben. Ze waren er, en ze

mochten er blijven zolang ze leefden.

Zoals iedere vogelkweker weet, heeft men op het ogenblik van de paring altijd kooien te kort. Indien men nu al zijn geduld samenraapt, en dat kan als men zijn kooien verandert en er bij plaatst, dan komt alles O.K. Als men het moet doen met hetgene waarover men beschikt, dan is men verplicht de vogels te elimineren, of de niet-productieve samen te laten in een grote „gemeenschapskooi” (4 x 4 m; 5 x 2 m), met een nachthok (1,80 x 2 x 1 m). Daarin bevonden zich ook mijn kardinalen, samen met 4 halsbanden (geduldig hun volwassenheid afwachende), een witte rijstvogel, een koppel zilverfazanten en enkele andere exoten.

Zo begon mijn kweekseizoen '76 met een verlichtte kweek, en met een vergrootte „rommelkamer”.

Op een mooie morgen bewonderde ik mijn gemeenschapskooi, en zag al die mooie vogeltjes met verschillende pluimage tevreden rondvliegen.

Plotseling zag ik een kuifkardinaal met een grashalmpje in zijn bek. Ik schonk er niet veel aandacht aan. Enkele dagen later zag ik weer één van mijn kuiven met nestmateriaal in zijn bek. Hij bekeek me alsof hij wilde zeggen: „Wel, ga je ons nest vinden?”

zoeken?”

Ik doorzocht alle hoekjes en kantjes

om te weten of ze al dan niet een nest bezaten, maar ik vond niets. Meteen ging ik naar iets zoeken dat als nestkast dienst kon doen; mijn ogen vielen op een metalen ronde doos, waarvan de helft was afgesloten. Dit hing ik in de kooi met daarin enkele halfdroge halmpjes. Dit nest plaatste ik de 4e mei. Des anderen daags waren de twee kardinalen reeds druk bezig hun nest aan het klaarmaken. Ik zag dat ze

nog meer nestmateriaal nodig hadden en verstrekke het dan ook in overvloed.

Verwondering . . . ! De 8e mei, toen ik het nest inspecteerde, vond ik tussen de mooi gerangschikte halmpjes een ei, de 10e een derde, en tenslotte de 11e het vierde. Deze eieren kan men qua grootte vergelijken met die van een bourkesparriet, lichtjes groen, met kastanje-keurige vlekjes, geplaatst alsof een schilder het gedaan had: meer en meer naar de ronding van het ei toe.

Dagelijks bezocht ik het nest. Zodra ik de kooideur opende verliet degene die broedde het nest. Toen ik weg was kwam deze terug. De 15e mei vond ik slechts drie eieren meer. Wat was er met het vierde ei gebeurd? Dit vraag ik me nog altijd af.

Vele vragen schoten mij door het hoofd.

Was het ei uitgekomen?

Had ik twee poppen?

Ofwel een koppel?

De man, indien man, was hij parensklaar?

Indien ik jongen had, hoe zou de opkweek gaan?

Dit alles deed me dromen, maar zonder er veel in te geloven.

De 20e mei kwam er enige opklaring. Het was vrijdag. Toen ik thuis kwam van mijn werk waren er twee jongen geboren, en 's anderendaags verscheen ook het derde. Ik dacht gek te worden (van plezier natuurlijk) met de gedachte zolang op de jongen gewacht te hebben, en dat ik nu aan de voet van de muur stond. Ik moest deze jongen verzorgen.

De ouders kwamen voedsel bedelen

aan de tralies voor hun kweek. Hun geroep en hun manier van vragen deden me huiveren toen ik niet wist wat ik hun moest verstrekken. Terstond gaf ik hen alle mogelijke voedselextracten die ik vond. Ik maakte er, maar ze schenen geheel niet geïnteresseerd in dit alles.

Er ontbrak hun iets, maar . . . wat? Dan doorzocht ik tientallen tijdschriften, oude boeken; ik wijdde er zelfs een deel van mijn nachtrust aan. Ik wist, telkens als het ging om een moeilijk op te voeden vogelsoort, dat ik een beroep moest doen op meelwormen. Maar ik, die praktisch uitsluitend krombekken kweek, had er nog nooit gebruik van gemaakt en ik vond er ook geen in de lokale handel. Toch moest ik iets vinden. De volgende morgen bij de opening van de winkels was ik

reeds present om vleesmaden te halen.

Vervolgens zag ik een van de vogels een worm bewerken, dit om zekerheid te hebben dat hij dood was. Hij vloog ermee naar zijn nest. Tenslotte ging ik met een vriend praten: deze zei me: „Waarom geef je hen geen miereneieren?“

Wij vertrokken met een houweel en bokaal op zoek naar mieren, maar zonder succes. Ik liep een buur voorbij, die me vroeg waar ik met al mijn rommel naartoe ging. Ik legde alles uit. Hij zei me: „Je hebt geluk, want onlangs zag ik een mierennest bij het opheffen van stenen.“

Zo keerde ik de tuin van mijn geuur om (dit met positieve resultaten). Gelukkig dat dit zich voordeed gedurende het weekend. Nu had ik miereneieren zo groot als zaaigranen. Ik spoedde me om ze de vogels te geven. Het was duidelijk een opheldering. Elk op hun beurt kwamen de ouders de eieren halen, zonder er zelf ook maar eentje van op te eten, en gaven ze aan hun jongen. Ik deed een bestelling meelwormen die nooit aankwam. Alle dagen ging ik op miereneierenjacht. Telkens opnieuw kreeg ik moed te zien dat ze eindelijk iets naar hun zin hadden.

Alles liep gesmeerd, tot ik de 26e mei slechts één jong in het nest aantrof.

Een was er verdrongen in de waterbak, de ander heb ik nooit meer teruggevonden. Ze waren dan drie tot vier dagen oud. Het was dus onmogelijk dat ze zelf het nest verlaten hadden. Eerst dacht ik dat de ouders ze gedood hadden, ofwel een van de medebewoners.

Er was geen twijfel, ik moest deze mooie bevolking scheiden, teneinde de kardinalen rust te geven. Mijn verdenkingen gingen naar de witte rijstvogel (bekend om zijn baldadigheden). Om herhaling te voorkomen verwijderde ik ze allemaal.

Aan het ene resterende jong schonk

ik nog meer aandacht dan tevoren daar ik het wilde behouden. Ik had zelfs vergeten te vragen naar de datum van ringen. De 29e mei probeerde ik hem te ringen met een 4 mm ring, maar ik had reeds te lang gewacht. De volgende keer denk ik het op de 6e dag te doen. Alles vlotte nu. Ik vond gemakkelijk miereneieren, die ik onafgebroken ter beschikking stelde met eveneens de maden, die ze minder lustten. De kleine profiteerde ervan. Zijn dons en zijn bruine vacht verdwenen om plaats te maken voor grijze pluimpjes, donkerder dan die van de ouders.

Hij had moeilijkheden om het evenwicht te behouden in zijn nest. De 3e juni tekende de kuif zich af, maar deze was bruin in plaats van rood (zoals bij de ouders). Daarna zag ik een witte halsband verschijnen, die de kuif scherper aftekende.

De 4e juni verliet hij het nest en viel op de grond. Eerst dacht ik dat hij een kwade val gemaakt had omdat hij zich moeilijk recht kon houden. Hij vloog in het geheel niet. Ik plaatste hem terug in het nest, maar vijf minuten later was hij terug op de grond, dus liet ik hem maar doen. Hij vertoonde geen enkele gelijkenis met zijn ouders, en daarbij was zijn staart zeer kort.

Rond de 7e juni begon hij te fladderen onder het toezien van zijn ouders. Ik bemerkte dat hij altijd de fijnste takken opzocht om te rusten. Hij boekte vlug vooruitgang.

Ondertussen doken de ouders tussen het hoge gras van de kooi om enkele insecten in te zamelen; dat gaf me het idee om sprinkhanen te gaan vangen. Ze namen er een vijftal in hun bek en bezorgden ze hun kleine. Rond de 10e juni stelde de kleine kardinaal het zeer goed. Men zag hem zijn toilet maken; ook begon hij zich vlug van tak tot tak te bewegen, zoals een volwassene. Hij nam zonnebaden, uren en uren, wat gemakkelijk was, gezien de mooie zomer die we hadden.

De ouders voedden hem nog altijd. Rond de 15e juni begonnen ze weer aan hun nest te werken; ditmaal niet nog meer zorg. Ik keek naar dit reetje banalig spektakel. De één bevond zich op ongeveer een halve meter van de andere, en beide delen hun bek open en dicht. Dit speelde op een conversatie, maar alleen enkele toon kwam eruit. Terwijl ze deze stomme dialoog voerden, naderden en verwijderden ze zich van elkaar. Dit waren hun liefdesperikelen.

De 17e juni het eerste ei en de 20e het vierde en tevens laatste ei. De 28e juni kwamen ze uit. Ditmaal had ik vier jongen. Een van de vier stierf. De drie resterende jongen overtoefden in uitstekende gezondheid. Nu kon ik geen miereneieren meer verstrekken, maar anderzijds kon ik de sprinkhanen gemakkelijker vinden. Deze werden aangevuld met meelwormen en maden. Tot besluit kan men noteren:

De essentiële moeilijkheid is de samenstelling van het koppel

Als u dat ik zeker van was over een koppel te beschikken, heb ik geracht ze te onderscheiden. En het lijkt zeer gemakkelijk te zijn.

Tijdens het liefdesspel laat de pop haar vleugels hangen; dit doet denken aan een zieke vogel. De man

neemt de eerste nesttakjes. De kuif van de man is schijnend rood, die van de pop is veel bleker en gaat naar een sinaasappelkleur. Dit valt zeer duidelijk te bemerken in de zon.

Ik durf niet te zeggen dat dit als algemene regel moet aangenomen worden, doch dit geldt voor mijn vogels wel. De beide ouders zorgden zeer goed voor hun kroost en hebben ze nooit in de steek gelaten.

Ik zou deze kweek ook kunnen aanraden voor beginners vanwege:

- a. het plezier dat men aan hun schoonheid beleeft;
- b. de gemakkelijker om zich een paar van deze vogels aan te schaffen;
- c. ze zijn goedkoop (vergeleken met enig andere vogel van dezelfde grootte);
- d. de kweekgemakkelijkheid (als alle voorwaarden goed zijn).

2. Nest

Het nest geeft geen problemen. Ze passen zich goed aan (natuurlijk verbiedt niets om hun meerdere nestkasten te geven). Te noteren valt de netheid in het nest, na de kweek zijn ook de overblijfselen uit het nest verdwenen.

3. Legsel

Een legsel van vier eieren is normaal (misschien betekende de droogte een voordeel voor deze vogels?). De broedtijd liep van tien tot twaalf dagen, de vooruitgang die de jongen boekten was zienderogen.

4. Ringen

Ringen met 4 mm diameter schijnen gepast te zijn, maar wenselijk is 4,5 mm.

1. Men kan ze slecht of niet meer ringen na de ouderdom van zes dagen.
2. Wanneer de vogel volwassen is, bestaat de mogelijkheid dat de ring gaat spannen, met alle gevolgen vandien.

5. Andere vaststellingen

Deze vogels houden van schoon water, en ze zouden baden in gelijk welke temperatuur, meestal wanneer men ze pas vers water gegeven heeft. Ik heb ze dikwijls zien baden in volle winter; dat gaf me kippevel . . . Maar . . . is dat geen teken van goede gezondheid?

Ze duiken graag in het hoge gras gedurende de kweektijd. Het is bijna onmogelijk om enig insect te vinden in de volière, en toch verliezen ze de moed niet.

Verder hoop ik dat dit de liefhebbers van de exotische vogels zal aansporen om ook eventuele kweekresultaten te laten weten in plaats van hun geheimen te bewaren. Meer talrijk zijn zij die profiteren van de ondervinding van anderen, die altijd een voorwendsel hebben. Ondertussen worden zeldzame vogels geboren en sterven ze zonder dat hun eigenaar wist waarover het ging.

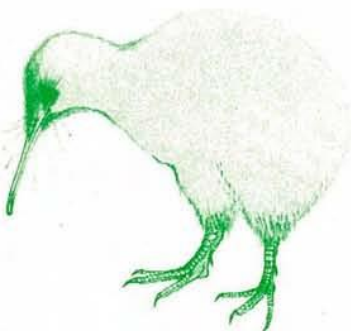
Het volstaat dikwijls als men een klein verhaaltje kan lezen om te weten wat men moet doen om zijn jongen groot te brengen.

P. Perebay.
Vrij vertaald door
Eric Cras.

unieke aanwinst voor diergaarde blijdorp

voor het eerst kiwi's in europa te zien

In het kader van de tentoonstelling „Notogaea, het 5e werelddeel", die van 1 november 1977 tot 1 maart 1978 in Diergaarde Blijdorp wordt gehouden, zijn uit Nieuw-Zeeland een tweetal Gestreepte Kiwi's aangekomen.

Het bijzondere van kiwi's is zowel in hun anatomie als in hun levenswijze en gedrag gelegen. Het zijn vogels, die al zo lang geleden in hun ontstaansgeschiedenis, waarschijnlijk al zo'n 80 à 90 miljoen jaar geleden, het vliegvermogen verloren hebben, dat de vleugels nu bijzonder sterk gereduceerd zijn. Er is aan het exterieur van een kiwi geen enkel spoor van de vleugels te zien. De veren van een kiwi zien er voor een vogel ook wonderlijk uit: de baardjes van de veren zijn afwezig, zodat elke veer een wat los en harig uiterlijk krijgt. Dit hebben de kiwi's gemeen met hun verwanten, de andere loopvogels, zoals de struisvogels, emoe's, casuarissen en nandoe's. In tegenstelling tot deze andere loopvogels echter zijn de kiwi's niet groter dan kippen. Toch zijn het de laatste overlevenden van een Nieuwzeelandse vogelorde, waarin vroeger reuzen met een hoogte van maar liefst 3,50 meter voorkwamen.

Kiwi's zijn nachtelijk levende vogels, maar hebben voor deze levenswijze niet de aanpassing die we bij nacht-vogels zouden verwachten: grote ogen (zoals bij uilen). Nee, de kiwi's beschikken over een goed ontwikkeld reukvermogen en dat is in de vogelwereld zeldzaam. De neusgaten zitten zelfs aan het eind van de snavel en helpen de kiwi bij het opsporen van wormen en andere ongewervelde dieren, die de hoofdmoot van hun voedsel vormen. Voor het nest graven de kiwi's een hol en daarin worden één, twee of drie eieren gelegd, die relatief de grootste vogeleieren ter wereld zijn. Een ei kan 25% wegen van het gewicht van het kiwivrouwtje. De eieren worden uitgebroed door het mannetje, dat tijdens de zeer lange broedperiode (75 dagen!) door het vrouwtje wordt gevoed.

De kiwi's komen in drie soorten voor op beide hoofdeilanden van Nieuw-Zeeland. Ze leven in de dichte ondergroei van de bossen en worden

in het wild maar zelden waargenomen. Desondanks staat de kiwi, die zijn naam van de Maori's kreeg (de oorspronkelijke bevolking van Nieuw-Zeeland), in hoog aanzien. Hij is het nationale symbool van de Nieuwzeelanders. Het dier prijkt derhalve op munten, papieren geld en postzegels.

Bij zeer hoge uitzondering heeft de regering van Nieuw-Zeeland toe stemming verleend om deze, overigens dank zij de strenge bescherming, niet meer met uitsterven bedreigde dieren, uit te voeren en aan de zorgen van Diergaarde Blijdorp toe te vertrouwen. Daarmee is Diergaarde Blijdorp de enige in Europa die deze wonderlijke harige vogel in zijn kollektie heeft. Op voorschrift echter van de Nieuwzeelandse regering moeten de kiwi's eerst nog enige weken acclimatiseren; daarna zijn deze in een dierentuin in Nieuw-Zeeland, die zich inzet voor het behoud van de kiwi's, geboren dieren voor het publiek te zien.

grasparkietenvaria (2)

Tekst: W. Beckmann.
Foto: L. Lacey.

In het vorige artikel hebben we reeds opgemerkt dat onze huidige tentoonstellingsparkiet in vele opzichten afwijkt van zijn (haar) australische voorouders. Deze verschillen betreffen niet alleen de kleur, maar ook grootte, vorm en type. Deze laatste groep noemen we de „fysieke eigenschappen” en op het keurbriefje eisen deze 65 van de 100 punten op. Geen wonder dat we daaraan zo'n grote waarde hechten, want ze leveren het merendeel van de punten op. Alvorens we de kleur gaan behandelen, zullen we ons eerst eens verdiepen in deze „fysieke eigenschappen”.

Als mens zijn we zo arrogant geweest ons een ideaal-beeld van de grasparkiet voor te stellen en dat ideaal-beeld in een standaard te omschrijven en voerden we het begrip „Standaardparkiet” in.

Stelt u zich nu eens voor dat we dat zelfde ook eens voor de mens deden; misschien klinkt u dat dwaas in de oren, maar door de eeuwen heen is dat toch maar gedaan. Het barokke ideaal-beeld van de vrouw uit Rubens' tijd (ongeveer 1600) bolde aan alle kanten uit; bij sommige inheemse stammen in Afrika en andere delen van de wereld is het nog steeds vet, vet en nog eens vet dat begeerlijk is bij de vrouw. Ook in onze streken was nog niet zo lang geleden een zeer welgevoeld lichaam een teken van welstand. Maar er is ook een tijd geweest, nog niet zo lang geleden (ong. 1920), dat „van voren plat en van achteren plat” het ideaal-beeld van de vrouw was; zelf hebben we nog het Munroe- en het Thwighy-type gekend.

Ook bij de man wisselde het ideaal-beeld met de jaren en zal zich

in de komende eeuwen wel blijven wisselen. We hebben de pruikentijd gekend, maar ook de tijd dat de kaalgeschoren koppen een mannen-ideaal was en verder hebben de baarden en snorren ook in grote verscheidenheid de mannelijke gezichten gesierd; daarnaast het ingestudeerde manerisme, het stoere stronken tijdperk en het bedachtzame intellectualisme.

Zo ziet u dat er niets nieuws op de wereld is.

Voor het ideale type van de grasparkiet hebben we een omschreven standaard, maar zouden we deze omschreven standardeisen eens gaan omzetten in een tekening, of nog beter, deze uitdrukken in een gesneden vorm, dan komen we in de narigheid, want dan zal blijken — en de praktijk heeft dat enkele jaren geleden bewezen — dat iedere geroutineerde kweker zijn eigen interpretatie van de omschreven standaard heeft. Onderling wijken deze in dikwijls kleine nuances van elkaar af. Zelfs al zou bij meerderheid van stemmen gekozen worden voor een bepaalde tekening of in vorm gebracht ideaal-model, dan zou het in de keurpraktijk ondoenlijk blijken daarop consequent de keuring af te stellen en wel hoofdzakelijk omdat iedere keurmeester een individu is, die zijn eigen subjectieve beeld bij de keuring hanteert.

Maar wat voor de keurmeester geldt, geldt ook voor de kweker; dit zijn ook individuen. Dat is maar gelukkig, want anders zou het keuren kunnen ontaarden in een computerbehandeling en dan is er de lol voor zowel de keurmeester als de kweker gauw af. Maar op de keuring komen we later wel eens terug.

Na deze nogal uitgebreide inleiding gaan we de standaard eens ontrafelen en van het nodige commentaar voorzien. Deze standaard vindt u op bladzijde 43 in de „Standaard Grasparkieten”; verkrijgbaar bij het Bonds bureau.

Het eerste onderdeel is conditie.

Conditie

Conditie is een eerste vereiste, wanneer een vogel niet in conditie is, zal hij nooit voor een hoge waardering in aanmerking kunnen komen.

Zo, dat weten we dan, maar dat wist u natuurlijk alreeds; toch zullen we er maar iets dieper op in gaan.

We zien graag een gezonde, fitte en vitale vogel, de bevedering moet a.h.w. glanzen van gezondheid en strak aaneengesloten op het lichaam liggen. En hoe bereiken we dat nu? Een juiste voeding en een juiste huisvesting spelen daarbij een grote rol. De vogels zijn in vele opzichten net als de mens. Bij onoordeelkundige voeding voelt u zich ook niet prima, u voelt zich slap en ellendig, uw haren glanzen niet van gezondheid, in plaats van fier te lopen, slof je min of meer enz.

Dergelijke stakkers komen we ook dikwijls tegen — in de tentoonstellingskooien, verwaarloosd, ondervoed en VUIL.

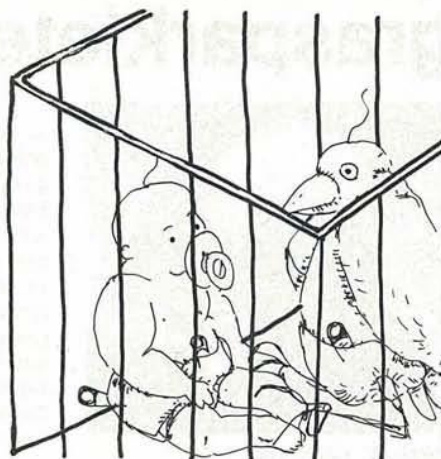
Vuile lutino's, vuile albino's zien we bij de vleet. Wast uw vogels voordat u hen naar de tentoonstelling stuurt en dan niet alleen de lutino's en de albino's, maar alle kleurslagen. Het wassen of met de plantenspuit bespuiten van uw vogels komt de bevedering ten goede, wat echter niet betekent dat uw ondervoede vogels er dan ook gezonder en vitaler uit gaan zien; dat is weer een hoofdstuk apart.

De lichaamsbevedering, ook wel contourbevedering genoemd, geeft de vogel haar vorm. Wat deze bevedering voor de vogel betekent ziet u pas goed als u uw kampioen van 92 punten drijfnaat spuit; dan blijft er niets meer van de vorm en type over. Dus het spuiten en (of) wassen doet u een paar dagen vóór de tentoonstelling.

Een ruwe bevedering beïnvloedt ongunstig de kleur, bij een gladliggende bevedering liggen de kleurbepalende delen van de bevedering goed aaneengesloten, wat de egaliteit van de kleur bevordert. Niet glad aaneen liggende bevedering toont a.h.w. schaduwpartijen, dan kijken we in het vederpak in plaats van er bovenop. Zo'n ruwe bevedering beïnvloedt de lichtinval en de terugkaatsing van de lichtstralen, wat vlekkerigheid veroorzaakt. Dus dat kost uw vogel „kleurpunten”.

Een goed getrainde vogel, die zich in de tentoonstellingskooi thuis voelt is een streling voor het oog, denkt u daar eens aan!

de jeugdafdeling

Natuurlijk heeft uw vereniging ook een jeugdafdeling (of niet soms?). Maar met het oprichten van een jeugdafdeling en het aannemen van een aantal jeugdleden bent u er niet. Daarom lijkt het me zinvol, over dit onderwerp eens wat ideeën op papier te zetten.

Allereerst: hoe krijgt men kinderen lid van een vereniging? Kinderen houden van dieren, omdat ze leven, bewegen, geluiden maken, verzorgd en gekoesterd kunnen worden, enz. Ook vogels kunnen moeiteloos het kinderhart veroveren. Als kinderen eenmaal één of meer vogels hebben, willen ze er ook meer over te weten komen. En daar komt de vogelvereniging van pas. Maar dan moet het kind wel weten, dat zo'n vereniging er is. Het is dus verstandig om veel aan de weg te timmeren: scholen uitnodigen voor TT-bezoek, folders verspreiden via de leerkrachten op scholen (als die mensen dat willen, tenminste), meedoen met allerlei dorps- en stadsactiviteiten, zoals een eeuwfeest, een Braderie, een jaarmarkt, tekenwedstrijden organiseren ter gelegenheid van een TT, enz.

Een probleem bij de jeugd is wel, dat hun belangstelling meestal nogal vluchtig is: vandaag willen ze een kanarie, morgen willen ze in de voetbalclub, overmorgen gaan ze figuurzagen, en de kanarie ligt ondertussen met zijn pootjes omhoog omdat hij niet goed verzorgd is. Het gevolg is, dat een jeugdafdeling van een vogelvereniging een nogal wisselend ledenbestand zal hebben. Dat is overigens niets om u zorgen over te maken.

U moet ook lang niet in alle jeugdleden toekomstige seniorleden zien.

Jongens gaan studeren of moeten in militaire dienst, meisjes krijgen verking of gaan op kamers wonen; in ieder geval zullen de meeste jeugdleden de vereniging verlaten, vóórdat ze seniorlid zijn, en ze komen nooit meer, of pas jaren later, terug. Ook daarover moet u zich geen zorgen maken.

Wat doet u met de jeugdleden?

Ten eerste hebben ze behoefte aan voorlichting. Maar dan niet theoretisch, maar vooral praktisch. Gaat u de kooi van dat kind eens bekijken, vertel wat eraan verbeterd kan worden, welke vogels ze beter op kunnen ruimen, waar ze betere vogels kunnen kopen (tegen sportieve prijzen s.v.p.), hoe ze een betere voedselsamenstelling kunnen verstrekken; allerlei praktische zaken dus. U moet voor zo'n kind een vertrouwenspersoon worden, waarbij het advies kan inwinnen op het moment dat het dat nodig vindt.

Verder houden kinderen van méédoen. Laat ze loten verkopen, folders verspreiden, laat ze hun eigen stand op de TT verzorgen en versieren, kortom, laat ze voelen, dat ze hun taak hebben in de vereniging.

Vaak wordt er, uit economische motieven, bekibbeld op de TT-prijzen voor de jeugd. Hoofdgroepen worden samengevoegd, stammen worden niet gevraagd, minimumeisen worden gesteld, e.d. Waarom nou? De grootte en de duurte van de prijzen niet zijn belangrijk; als ze maar prijs hebben! Geef een jeugd lid, dat buiten de prijzen valt, een koppeltje redelijk goede zebra-venken of kanaries. Het kind moet blij zijn, dat het meegedaan heeft met de TT.

Maak uw vergaderingen interessant

voor iedereen, dus ook voor de jeugd. Geen voorlezen van notulen bespreken van ingekomen stukken en zeker geen emotionele discussies over al dan niet gemaakte fouten. Handel die zaken af door middel van een gestencilde maandblad dat iemand in de vereniging wel wil verzorgen, en waarvan u op het Bondsbureau wel voorbeelden kunt krijgen.

Nee, laat de leden vogels meebrengen, laat een keurmeester komen of een dierenarts, of vertoon een serie dia's. Organiseer met uw leden voettochten door natuurgebieden maak in groepsverband nieuwe TT kooien, bouw samen een voliëre voor het bejaardentehuis, wees in ieder geval actief. En schakel de jeugd daarbij in.

Als u op die manier bezig bent, zul u wel een leuke jeugdafdeling krijgen. Op die manier krijgt u doo middel van activiteiten ook genoeg geld bij elkaar om niet afhankelijk te zijn van subsidies, ofschoon die vaak vrij gemakkelijk te krijgen zijn

Jan Luysterburg